

Norges Bowlingforbund

www.bowling.no

Oppdatert etter lovhefte av 30. august 2013

Håndbok for turneringsledere

Ajournført pr 26. september 2013

Håndbok for turneringsledere

Dette er en håndbok for turneringsledere, og utgjør det teoretiske pensumet i turneringslederkurset.

Turneringslederkurset bygger på kapittel 4 - Konkurransbestemmelsene i NBFs lovhefte, samt kapittel 2 – Spilleregler, og kapittel 3 – Utstyrsmannual. Det er satt inn kommentarer i kursiv til en del punkter, og bakerst i heftet finnes utdypende tilleggsstoff.

Revideringer av regelverket gjøres først og fremst i forbindelse med våre Forbundsting, men Forbundsstyret kan jf. § 1.21.2 i NBFs lov foreta endringer i de gjeldende bestemmelser i Tingperioden. I tillegg skal våre lover og regler samsvare med lover og regler fra WTBA/USBC og ETBF. Disse, og følgelig våre bestemmelser, blir oppdatert fortløpende. Dette vil i praksis si at håndboken for turneringsledere vanskelig kan være helt oppdatert til enhver tid, men intensjonen er å fornye den jevnlig. Ved avvik mellom tekstene, er det siste reviderte utgave av lovheftet som gjelder.

NB:

Som godkjent turneringsleder plikter man å holde seg à jour med eventuelle endringer og oppdateringer som blir foretatt. Siste gyldige utgave av Lovheftet er det som til enhver tid ligger ute på NBFs nettside. I tillegg kan det bli aktuelt å foreta mindre endringer som ikke uten videre medfører nytt Lovhefte. Disse vil bli bekjentgjort i Lovkomiteens blogg som et endringsdokument.

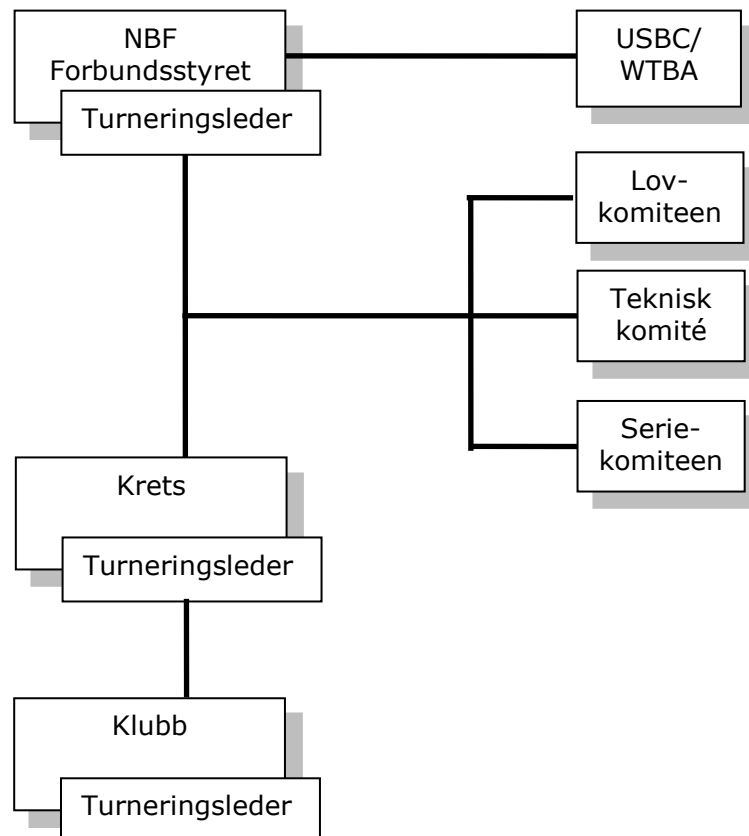
De som er ansvarlige når det gjelder regler og lover innen NBF, er:

- Lovkomiteen
- Teknisk komité
- Seriekomiteen

Høyeste appellinstans i NBF er Ankeutvalget. Når det gjelder beslutninger som tas i forbindelse med regler og lover, er Ankeutvalgets beslutning endelig og kan ikke overklages.

Oppdal, 17. september 2013

Turneringsledere sorterer direkte under klubb/krets/forbund.

Håndbok for turneringsledere

Del A: Regelverket

Innholdsfortegnelse

PRAKTISKE OPPLYSNINGER	7
DEL A1	1
INNLEDNING	1
BESKRIVELSE AV LOVENS OPPBYGGING	1
TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4	3
4.1 DEFINISJONER	3
4.2 KONKURRANSE/ARRANGEMENT.....	3
DEL A2	1
<i>FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4</i>	<i>1</i>
SPILLER.....	1
4.3 MEDLEMSKAP / KONKURRANSELISENS	1
4.4 STARTBERETTIGELSE	2
4.5 FRISTILLING / OVERGANG	2
4.6 SØKING AV SPILLERE	3
4.7 LISENSKLASSER	3
4.8 SPILLEKLASSER	3
JF.4.9 HANDIKAP.....	5
DEL A3	1
<i>FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4</i>	<i>1</i>
<i>Spiller: Barn og junior</i>	<i>1</i>
4.10 BARNEIDRETT	1
4.11 BARN U11	2
4.12 BARN U13.....	3
4.13 JUNIOR.....	3
DEL A4	5
<i>FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4</i>	<i>5</i>
<i>Anlegg og utstyr</i>	<i>5</i>
4.14 GODKJENNING AV ANLEGG	5
4.15 PERSONLIG UTSTYR REGULERT AV WTBA/USBC	5
4.16 KLUBBDRAKT	6
4.17 PERSONLIG UTSTYR	7
DEL A5	1
<i>FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4</i>	<i>1</i>
<i>Turnering</i>	<i>1</i>
4.18 TURNERINGSKATEGORIER	1
4.19 TURNERINGSTYPER.....	1
4.20 GODKJENNING	2
4.21 TERMINFESTING	3
4.22 INNBYDELSE.....	3
4.23 AVGIFTER.....	4
4.24 FORBEREDELSE.....	5
DEL A6 ARRANGEMENT	1
<i>FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4</i>	<i>1</i>
<i>Arrangementet</i>	<i>1</i>
4.25 BESTEMMELSER FOR KONKURRANSEOMRÅDET.....	1
4.26 ARRANGØR – PLIKTER OG ANSVAR.....	2

4.27	TURNERINGSLEDER	3
4.28	SKRIVER/PROTOKOLLFØRER	4
DEL A7	1
FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4		1
<i>Spillet</i>		1
4.29	PÅMELDING/OPPMØTE	1
4.30	GJENSTART	1
4.31	FINALEDELTAKELSE	2
4.32	KÅRING AV VINNER	2
4.33	AVBRUTT SPILL	3
4.34	IRETTESETTELSE	3
4.35	VIKEPLIKT, SPILLEPLIKT ETC.	4
DEL A8	1
FORTSETTELSE: TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, JF. KAPITTEL 4		1
<i>Finaleformer</i>		1
4.36	RETNINGSLINJER FOR PP-SPILL	1
4.38	RETNINGSLINJER FOR BAKERS SYSTEM	2
4.39	RETNINGSLINJER FOR ANDRE FINALEFORMER	3
DEL A9	1
TEMA: SPILLEREGLER, JF. KAPITTEL 2		1
2.1	DEFINISJONER	1
2.2	SPILLETYPER	3
2.3	GYLDIG SLAG – KJEGLENE TELLER	4
2.4	GYLDIG SLAG – KJEGLENE TELLER IKKE	4
2.5	ANDRE KJEGLERELATERTE HENDELSER	5
2.6	UGYLDIG SLAG	5
2.7	SPILL PÅ FEIL BANE	6
2.8	OVERTRAMP	6
2.9	PROVISORISK RUTE	11
2.10	BOWLINGKULE - ENDRE OVERFLATE	12
2.11	ANSATSEN MÅ IKKE TILSMUSSES.	12
2.12	FEIL PÅ SPILLESKJEMA	12
2.13	TILLEGGSREGLER FOR TURNERINGER	13
DEL A10	1
TEMA: UTSTYRSMANUAL, JF. KAPITTEL 3		1
<i>Baner</i>		1
3.1	INTRODUKSJON	1
3.2	KONSTRUKSJON	1
3.3	ANSATS	1
3.4	OVERTRAMPSLINJE OG OVERTRAMPSKONTROLL	1
3.5	LENGDE OG BREDDE	2
3.6	OVERFLATE	2
3.7	MERKER OG MARKERINGER	2
3.8	KJEGLEOMRÅDET	3
3.9	KJEGLEREISEMASKIN	3
3.10	KRAV TIL OLJING	3
3.11	MATERIAL	3
3.12	VEKT	4
3.13	OVERFLATE	4
3.14	UTFORMING OG STØRRELSE	4
3.15	VEDLIKEHOLD	4
<i>Kuler</i>		5
3.16	MARKERINGER	5

3.17	MATERIAL	5
3.18	OVERFLATE	5
3.19	VEKT OG STØRREELSE	5
3.20	HARDHET	5
3.21	VASK	6
3.22	HJELPEMIDLER	6
3.23	MEKANISKE HJELPEMIDLER	6
3.24	PLUGGER, UTSMYKNINGER OG LOGOER	6
3.25	TILVIRKNINGSSPESIFIKASJONER	6
3.26	BORING	6
3.27	VEKT	7
3.28	SJEKKPUNKTER VED KULEKONTROLL	7
3.29	KULESJEKK	8
DEL A11	9
TEMA: PROTEST- OG APPELLREGLEMENT, JF. KAPITTEL 13	9
13.1	PROTESTER OG BEHANDLING AV PROTESTER	9
13.3	PROTESTERS UTFERDIGELSE, PROTESTTID, PROTESTGEBYR	9
13.4	PROTESTINSTANS	10
13.5	BEHANDLING	10
13.6	AVGJØRELSE, IKKE SPILLEBERETTIGELSE, VENTETID M.M.	10
13.7	BEGRUNNELSE, APPELLADGANG	10
13.8	APPELLER OG BEHANDLING AV APPELLER	10
13.9	APPELLINSTANS	10
13.10	UTFERDIGELSE AV APPELL	11
13.11	APPELLFRISTER, GEBYR	11
13.12	BEHANDLING, BEGRUNNELSE	11
13.13	TILBAKEBETALING AV GEBYR	11
13.14	ENDRINGER	11

Turneringsleder / puljeleder

Målsetningen med å utdanne turneringsledere, er å sikre god disiplin blant spillerne, og å forhindre overtredelser av regelverket. Ved å utdype lover og regler, og å gi eksempler på situasjoner som kan oppstå, vil det være lettere for en turneringsleder å takle vanskelige situasjoner, og å kunne bistå og rettlede spillere når det er nødvendig.

En turneringsleders oppgave er å være "dommer" eller "oppmann". Ansvarer er begrenset til hallen inntil pågående spill er avsluttet.

I tillegg til turneringsleder, må man ved konkurranser også ha puljeledere. Puljelederne skal hjelpe turneringsleder med avviklingen av turneringen. Puljeleder må også ha gjennomgått turneringslederkurs, og følge samme instruks som turneringsleder.

Ved større konkurranser har man ofte lagledermøter før konkurransen starter. Der informerer man om avviklingen av spillet, f.eks. når det skal prepareres, bytte av baner, hvordan informasjon skal kunne gis til spillere og lag/lagleder under arrangementet osv.

Etter å ha gjennomgått og bestått turneringslederkurset, er man godkjent i 4 år. I denne perioden kan man praktisere som turneringsleder og puljeleder.

Det er laget ID-kort som skal benyttes av turneringsledere og puljeledere. Disse skal være påført navn og funksjon, og bæres godt synlig så lenge turneringen pågår.

Turneringslederkurset

Praktiske opplysninger

- NBF har utdannet egne instruktører når det gjelder å avholde turneringslederkurs.
- Turneringslederkurset er godkjent som støtteberettiget kurs gjennom ISF.
- Det er viktig at instruktørene sørger for å melde disse kursene inn for registrering til ISF eller til forbundet.
- Kursnummer er 1800-A-1011
- Nødvendig hjelp eller informasjon fås ved henvendelse til ISF eller nærmeste idrettskrets.
- Det er viktig at NBF sentralt får melding om hvem som er godkjent som turneringsleder etter endt kurs.
- Heftet er bygd opp som et løsbladsystem, slik at endringer og oppdateringer enkelt kan foretas.

Del A1

Innledning

Beskrivelse av lovens oppbygging

Lover og regler for NBF er bygget opp slik:

Kapittel 1 - Loven

Dette er NBFs Lov. Kan kun endres med 2/3 flertall på ordinært eller ekstraordinært forbundsting etter å ha vært oppført på sakslisten. Endringer skal godkjennes av NIF.

Kapittel 2 - Spilleregler

Tilsvarende Universal Playing Rules gitt av WTBA. Det er de internasjonale spillereglene, oversatt til norsk. Utgjør del 9 i turneringslederens kurs.

Kapittel 3 - Utstyrsmal

Tilsvarende Statues and Playing Rules gitt av WTBA, basert på USBCs Equipment Specification Manual. Dette er de internasjonale regler og spesifikasjoner for utstyr. Utgjør del 10 i turneringslederens kurs.

Kapittel 4 - Konkurranseregler

Dette er våre egne nasjonale bestemmelser som gjelder for bowlingarrangement godkjent av NBF. Dette kapitlet danner hovedgrunnlaget for turneringslederens kurs, og behandles i løpet av kursheftets del 1 – 8.

Kapittel 5 - Reglement for landsliga

Her beskrives oppbygging og organisering av landsligaene, regler og bestemmelser knyttet til påmelding, spillsystem og kampavvikling, poengberegning og tabeller, opp- og nedrykk, kvalifisering etc.

Kapittel 6 - Bestemmelser for norgesmesterskap

Fellesbestemmelser og spesifikke regler for hvert enkelt av de norske mesterskapene; NM Junior, NM U-23, NM Senior, NM Veteran og NM Klubblag.

Kapittel 7 - Bestemmelser for andre NBF-mesterskap

Fellesbestemmelser og spesifikke regler for andre mesterskap i regi av NBF; Åpent Norsk Mesterskap, Trios-mesterskap, Mix-dobbel mesterskap, og Veteranmesterskap klubblag.

Kapittel 8 - Statutter for norske rekorder

Retningslinjer for hva som skal til for å få registrert norske rekorder, hvilke distanser, og prosedyrer knyttet til registreringen.

Kapittel 9 - Premiebestemmelser

NBFs bestemmelser for startavgift, premiering og sanksjoner i norske turneringer med unntak av mesterskap.

Kapittel 10 - Reklame, avtaler m.m.

Særbestemmelser for NBFs sponorsamarbeid med næringslivet, bruk av reklame, avtaler med media etc, ut over det som står i kapittel 13 og 14 i NIFs lov.

Kapittel 11 - Bruk av jury i bowlingarrangement

Krav til jury og jurymedlemmer, sammensetning og funksjon av jury, protest på turneringsledelse etc.

Kapittel 12 - Merkebestemmelser

Bestemmelser for NBFs 9 ulike merker og hedersbevisninger, som deles ut på bakgrunn av spillemessige kvalifikasjoner, hederlig innsats m.m.

Kapittel 13 - Protest og appellreglement

Retningslinjer for grunnlag, prosedyrer, behandling og saksgang i forbindelse med protester og appeller.

Kapittel 14 - Reglement for veteranliga

Særbestemmelser for NBFs veteranliga for klubb- og kretslag ut over det som står i kapittel 13 og 14 i NIFs lov; organisering, aldersbestemmelser, spilleform og kampavvikling, resultatrapportering etc.

Kommentar:

Dette er en orientering til turneringslederne – her finnes det aller meste av det dere trenger å vite. Det som gjennomgås i detalj på kurset, er kapittel 2, 3 og 4, samt et lite sideblikk på kapittel 6 og 13 i NBFs Lov.

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

4.1 Definisjoner

- 4.1.1 Konkurransen er definert som godkjent prøvespill og alle seriene i en enkelt kamp, turneringspulje e.l. Når det spilles stegfinale, regnes hvert steg som en egen kamp.
- 4.1.2 Turneringsleder er hovedansvarlig for arrangementet overfor NBF og må følge de retningslinjer som ligger i §§ 4.26-28 etc.

4.2 Konkurransen/arrangement

- 4.2.1 Alle som tilfredsstillt kravene i konkurransbestemmelsene § 4.20 kan stå som arrangør for arrangement for lisensierte spillere. Det kan være: Forbundet, kretser, klubber, haller, enkeltpersoner m.m.
- 4.2.2 Alle NBF-godkjente turneringer skal ledes av en godkjent turneringsleder.
- 4.2.3 Enhver konkurranse i bowling som er godkjent av NBF, skal spilles og ledes i overensstemmelse med de regler som står i disse Konkurransbestemmelsene.
- 4.2.4 Alle medlemmer i klubber tilsluttet NBF er, i eller utenfor konkurranse, underlagt NIFs lov kapittel 12 - Bestemmelser om doping.
- 4.2.5 Brudd på disse regler kan medføre forføyninger jf. § 1.23

Del A2

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Spiller

4.3 Medlemskap / konkurranselisens

4.3.1 Alle som aksepterer å overholde bowlingklubbens og overordnede idrettsmyndigheters lover og bestemmelser, kan bli tatt opp som medlem. Ingen kan tas opp som medlem av en bowlingklubb uten at de økonomiske forpliktelser til andre bowlingklubber er gjort opp. Medlemskap i bowlingklubben er først gyldig og regnes fra den dag kontingent er betalt, jf. NIF § 10.6. Man kan være medlem i flere klubber samtidig.

Kommentar

Man kan ikke ha styreverv i mer enn en klubb innen samme idrett. Man trenger ikke ha lisens for å sitte i styret. Altså kan man sitte i styret i én klubb, og spille aktivt for en annen. Utdelingen er når laget man spiller på møter et lag i klubben man sitter i styret i...

- 4.3.2 Konkurranselisens er en kobling som NBF registrerer mellom spiller og klubb. Man kan bare løse konkurranselisens i 1 – en – klubb om gangen.
- 4.3.3 Dersom en spiller er suspendert av sitt hjemlands forbund, kan vedkommende heller ikke løse konkurranselisens i Norge.
- 4.3.4 Konkurranselisensen er gyldig når personlig lisensavgift er betalt, jf. § 1.5.3. Avgiftens størrelse fastsettes av Forbundsstinget, jf. § 1.17.1 g).
- 4.3.5 En spiller med godkjent norsk konkurranselisens kan ikke representere mer enn 2 norske klubber i en og samme sesong, regnet fra 1. juni til 31. mai det påfølgende året.
- 4.3.6 Man kan når som helst i løpet av en sesong melde seg ut av en klubb. Utmelding skal skje skriftlig, jf. NIFs lov § 10-8 2.ledd¹.
- 4.3.7 En klubb kan stryke et medlem som skylder medlemskontingent for mer enn 1 sesong, jf. NIFs lov § 10-8 3.ledd.

Kommentar:

Dette er sikret med en egen status i databasen, slik at en spiller ikke kan få konkurranse-lisens i annen klubb

4.3.8 Utmelding etter §§ 4.3.6 og 4.3.7 medfører at spilleren blir fristilt dersom han har aktiv konkurranselisens knyttet til klubben, jf. § 4.5.2.

¹ Bruk av e-post regnes også som skriftlig.

4.3.9 Ved flytting til annen krets, kan det gis dispensasjon i forhold til å representere mer enn 2 norske klubber i løpet av sesongen.

4.4 Startberettigelse

4.4.1 For å kunne delta i NBF-godkjente turneringer jf. §§ 4.18 og 4.19, må en spiller ha gyldig konkurranselisens i et forbund tilsluttet WTBA, med forbehold om begrensninger jf. § 4.18.

4.4.2 Dersom en spiller er norsk statsborger bosatt i Norge, må spilleren ha konkurranselisens utstedt av NBF.

4.4.3 Spillere med lisens både i NBF og annet forbund tilsluttet WTBA, må spille på sin norske konkurranselisens ved individuelt spill i turneringer i Norge.

4.4.4 Ved lagspill utenom det landet vedkommende er bosatt i, kan utøveren selv bestemme hvilken klubb han vil spille for. I Norge må spilleren spille for sin norske klubb dersom denne deltar.

4.5 Fristilling / overgang

4.5.1 Fristilling vil si at man opphever koblingen mellom spiller og klubb jf. § 4.3.2. Overgang vil si at man fristiller og oppretter ny kobling til en klubb innen 12 måneder. Overgang trenger ikke å innebære utmelding/innmelding av klubb. Dersom spilleren allerede er medlem av to klubber er det bare en flytting av konkurranselisensen.

4.5.2 En spiller kan når som helst i løpet av en sesong fristille konkurranselisensen sin. Dette innebærer at man ikke er spilleberettiget før man har aktivert konkurranselisensen igjen jf. § 4.4.1.

4.5.3 Dersom en fristilt spiller aktiverer konkurranselisensen i ny klubb innen 12 måneder etter sist aktivt spill, skal det betales overgangsgebyr, unntatt for U11, U13 og Junior.

4.5.4 Etter 3 –tre– sesonger uten aktivt spill, vil NBF automatisk fristille konkurranselisensen. Dette innebærer at ny aktivering blir å betrakte som nyinnmelding.

4.5.5 Ved fristilling gjelder følgende bestemmelser:

- a) Fristilling kan kun foretas av klubben det fristilles fra.
- b) Fristillingen kan foretas på nettet (elektronisk signatur) eller på standard skjema.

Kommentar:

Dette skjemaet finnes på nettet under linken:

<http://www.bowling.no/dokumenter/?Id=1833&Tittel=Skjema%20for%20Fristilling/utmelding/innmelding> .

NB: Skjemaet som ligger ute pr dato er foreldet, og må oppdateres! ???

- c) Signaturen er en bekreftelse på at det ikke foreligger heftelser og/eller uoppgjorte saker overfor spilleren, jf. NIFs lov § 10-6, og at spilleren står fritt til å koble lisensen til en annen klubb.
- d) Ved fristilling i perioden fra og med 1. juni til og med 31.januar utløses 1 –en– måneders karantene før lisensen kan aktiveres. Karantenetiden regnes fra den dagen

spilleren blir fristilt fra gammel klubb. Overgangsgebyret må være betalt senest dagen før en spiller skal spille for sin nye klubb

- e) Spiller som ikke har hatt registrert spill de siste 12 måneder ilegges ikke karantene.
- f) Ved fristilling i perioden fra og med 1. februar til og med 31. mai kan lisens tidligst gjøres gyldig ved neste sesongstart 1. juni.
- g) Lisensklassene U11 og U13 er fritatt for karantene etter pkt d og e, jf. Idrettens barnrettigheter.
- h) Lisensklasse Junior er fritatt for karantene etter pkt d og f.
- i) Spiller som aktiverer lisens i den klubben spilleren sist hadde aktiv lisens i, er fritatt for karantene etter pkt d og f

4.5.6 Forbundstinget fastsetter størrelsen på overgangsgebyret.

4.6 Søking av spillere

4.6.1 Klubber som ønsker å trekke til seg spillere fra andre klubber, må på *forhånd* skriftlig orientere de aktuelle spilleres klubber om dette.

4.7 Lisensklasser

4.7.1 Spillere tilhørende NBF gjennom en av NBFs tilsluttede klubber eller lag, og som søker konkurranselisens i NBF, inndeles i forhold til alder i følgende lisensklasser for den aktuelle sesongen:

- Barn U11** spillere fra det året de fyller 6 år, til og med det året de fyller 10 år.
- Barn U13** spillere fra det året de fyller 11 år, til og med det året de fyller 12 år.
- Junior** spillere fra det året de fyller 13 år, og som ikke har fylt/fyller 18 år før 1. september, jf. § 4.13.1.
- U23** spillere som er fylt 18 år 1. september i sesongen, og under 23 år ved sesongstart 1. juni.
- Senior** spillere som er over 23 år og under 67 år ved sesongstart 1. juni.
- Pensjonist** spillere som er over 67 år ved sesongstart 1. juni eller innehar NAV-kort som trygdet.

Kommentar:

Når det gjelder spilleklasser, har vi ingen offisiell klasse som heter "pensjonist". Den dukker imidlertid opp i enkelte turneringer, og det er opp til den enkelte arrangør hvordan man setter grensene. Det enkleste kan være å si at det gjelder alle med lisenskort som er merket med klasse "P", og bruke en gitt alder som minimum, f.eks. 62 år. I andre sammenhenger kan klassen knyttes til hele "honnør"-begrepet, som vil si at man ikke setter krav til minimumsalder, men kun krever at man har NAV-kort.

4.7.2 Størrelsen på lisensavgiften avhenger av lisensklassen og fastsettes av Tinget, jf. §§ 1.5.3 og 1.17.1 g)

4.8 Spilleklasser

4.8.1 Alle spillere får tildelt klasse etter første tilgjengelig ranking etter hhv 31. desember og 31. mai. Dette gjelder spillere både med og uten plassering på rankinglisten. Det som ligger til grunn for klassefastsettelsen, er basert på oppnådde resultater fra spill godkjent av NBF i løpet av hele sesongen, samt innmeldt utenlandsspill jf. § 4.8.12. Ut fra dette blir spilleren plassert i spilleklasse i henhold til tabellen i § 4.8.2.jf.

Kommentar:

"Ranking" har nå erstattet "snitt" i lovteksten (stort sett).

MEN:

Hva med snitt? Skal vi, bør vi, må vi ha det med fortsatt??

Det er fremdeles helt nødvendig i forbindelse med prosenthandikap...

- men hva så..?

4.8.2 Inndelingen skjer etter følgende grenser:

Spilleklasse A	- ranking fra og med 1850
Spilleklasse B	- ranking fra og med 1550 opp til 1850
Spilleklasse C	- ranking fra og med 1350 opp til 1550
Spilleklasse D	- ranking fra og med 1250 opp til 1350
Spilleklasse E	- ranking fra og med 1150 opp til 1250
Spilleklasse F	- ranking under 1150
Spilleklasse G	- alle Barn U11

- 4.8.3 Ved første gangs lisensiering får norske og utenlandske spillere med unntak av de som omfattes av bestemmelsene jf. §§ 4.8.5 og 4.8.9-10, lisens etter følgende inndeling:
Juniorer og U13 tildeles spilleklasse F
Senior damer og U-23 damer tildeles spilleklasse E
Senior herrer og U-23 herrer tildeles spilleklasse D

Kommentar:

U13 skal starte i klasse F selv om de har spilt, og dermed fått registrert resultat og ranking som U11-spiller.

- 4.8.4 Spillere som deltar i turneringer med varighet på tvers av klassebytter, skal i hele turneringen delta i den klassen de tilhørte ved turneringens første dag.
- 4.8.5 Spillere som søker norsk konkurranselisens, og har spilt tidligere, får startranking ut fra siste tilgjengelige 12-mnd snitt for vedkommende. Hvis offisiell snittliste ikke kan fremskaffes, får vedkommende spiller ranking tilsvarende grense for klasse A. Sammenheng mellom snitt og ranking baseres på snitt og ranking til alle spillerne med mer enn 40 serier forrige sesong på første rankingliste etter sesongskifte.
- 4.8.6 Spillere som gjeninntretr etter en eller flere sesonger avbrekk, gis ranking og spilleklasse basert på sin siste aktive sesongs resultater, jf. § 4.8.1.
- 4.8.7 Dersom en spiller rykker oppover i klassene, skal vedkommende neste sesong få klasse etter reell ranking.
- 4.8.8 Dersom rankingen til en spiller tilsier at spilleren går nedover i klassene, kan ikke vedkommende gå ned mer enn én klasse pr. sesong, selv om rankingen skulle tilsi noe annet. jf.
- 4.8.9 Utenlandske spillere som starter i norske turneringer jf. § 4.4, starter i den spilleklasse snittet/ranking for vedkommende spiller tilsier, eventuelt den spilleklasse vedkommende har i sitt hjemland.
- 4.8.10 Utenlandske spillere som ikke kan dokumentere sitt snitt/ranking eller spilleklasse, starter i høyeste spilleklasse.

4.8.11 De enkelte klubber er ansvarlig for at deres spillere blir registrert i riktig klasse iht. punktene over. Dersom en spiller på grunn av feil opplysninger fra klubben blir registrert i feil klasse, ilegges klubben en bot på kr. 200,- pr. feilregistrerte spiller. Boten innkreves av NBF.jf.

4.8.12 Spillere på Team-Norge/landslag får registrert alt approbert spill i utenlandske turneringer. Spill i ETBF-turneringer med norsk lisens blir automatisk registrert. Øvrige spillere som ønsker å få registrert spill ved deltakelse på norsk lisens i andre utenlandske turneringer som er godkjent av det landets forbund/ETBF/ WTBA, kan gjøre dette ved å melde fra til Forbundskontoret på forhånd og før utreise fra Norge. Det må spesifiseres hvilke turneringer det gjelder. Kopier av spilleskjema eller resultatliste skal sendes Forbundskontoret innen 5 dager etter sist anmeldte turneringsstart.

Det vil verken bli registret pinnefall eller antall serier hvis resultatene ikke er innsendt innen tidsfristen.

Representasjonsspill - kretslag/bylag/landslag - registreres på vanlig måte.

Unnlater man å sende inn resultater fra innmeldte spilte turneringer, vil det medføre forføyninger jf. § 4.26.6, eventuelt § 1.9 og NIFs kapittel 11 – Straffebestemmelser.

4.8.13 I godkjente turneringer hvor det er satt opp spilleklasse både for aktive og bedriftsspillere, skal spiller/-e som har kvalifisert seg til finale i begge spilleklasser spille finale i aktiv klasse dersom de arrangeres samtidig.

jf.4.9 Handikap

4.9.1 Arrangør kan velge mellom følgende handikapsystem for junior, damer og herrer:

System A: 0 – 3 – 6 – 9 – 12 – 15

System B: 0 – 5 – 10 – 15 – 20 – 25

System C: 0 – 3 – 7 – 12 – 20 – 30

System D: 50 % av differansen mellom eget snitt og 200

System E: 60 % av differansen mellom eget snitt og 210

Kommentar:

Etter vedtak på Forbundstinget 2011 er det ikke lenger noen inndeling av spilleklasser basert på snitt i regelverket! Dette medfører problemer i forbindelse med beregning av %-handikap, så derfor tar vi med den klasseinndelingen basert på snitt, slik den stod i lovheftet før Tinget 2011:

Spilleklasse A - fra og med 205 og mer i snitt
Spilleklasse B - fra og med 190 opp til 205 i snitt
Spilleklasse C - fra og med 170 opp til 190 i snitt
Spilleklasse D - fra og med 150 opp til 170 i snitt
Spilleklasse E - fra og med 130 opp til 150 i snitt
Spilleklasse F - under 130 i snitt
Spilleklasse G - alle Barn U11

4.9.2 Ved beregning av %-handikap for system D/E:

a) benyttes det registrerte NBF-snittet som foreligger sist av registreringsdatoene 31.05 eller 31.12.

- b) avrundes handikaped ned til nærmeste hele tall pr. serie.
- c) benyttes ikke negativt handikap.
- d) gis det maks 40 pinner per serie.

Kommentar:

*Dette vil i praksis si at A-spillere og B-spillere som har 200 eller mer i snitt, vil få 0 i handikap når system D brukes, siden det ikke kan gis negativt handikap.
I system E vil det bli tilsvarende for A-spillere som har 210 eller mer i snitt.*

Kommentar:

*Vær obs på hkp i forhold til ranking!!
Skal vi bruke system A-B-C, brukes den fastsatte klasseinndelingen jf. § 4.8.1-2.
Kanskje burde man heller burde bruke sist tilgjengelige ranking ved klasseinndeling i turneringer, f.eks. basert på ranking ved det tidspunktet turneringens første pulje starter, evt ved påmeldingstidspunktet dersom man melder seg på etter at turneringen har startet?
Hva med %-hkp? → Slik vi ser det, bør %-handikap fjernes fordi det forutsetter at vi beholder snittføring, noe Tinget 2011 vedtok å fase ut!
Inntil man finner en formel/kode for beregning av referanseverdier i forhold til ranking, tilsvarende det vi i dag har ved bruk av snitt, bør ikke prosenthandikap være noe alternativ!!
Arrangører kan allikevel stå fritt i å velge det jf. § 4.22.2-4.*

- 4.9.3 Dersom en arrangør velger et annet handikapsystem enn de som er nevnt i § 4.9.1, må dette gjøres kjent i innbydelsen/plakaten og eventuelt i bestemmelsene for vedkommende konkurranse, jf. §§ 4.22.2 e og 4.22.4.
- 4.9.4 Ny spiller uten tidligere registrert snitt får %-handikap beregnet ut fra høyeste snitt i den startklassen spilleren er tildelt. Nye spillere som på bakgrunn av tidligere registrert snitt er plassert i høyere klasse enn startklassen jf. § 4.8.3, får handikap basert på det snittet som ligger til grunn for klassefastsettelsen.

Kommentar:

*Hva med en spiller som ikke har noe snitt fra før? – skal han da få 0 i hkp helt fram til jul, eller ??? Endring av § 4.9.2 til bruk av sist tilgjengelig snitt, gjør det enklere å få rett hkp, selv om arrangøren får mer jobb med å finne rett hkp
Snitt må bort – dvs %-handikap bort.*

- 4.9.5 I turneringer der det ikke gis handikap basert på spilleklasse eller snitt, skal damer/jenter ha minimum 8 pinner per serie i handikap dersom de spiller i en felles klasse med herrer/gutter. Dette må fremgå av plakaten/innbydelsen jf. § 4.22.2.e.

Del A3

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Spiller: Barn og junior

4.10 Barneidrett

- 4.10.1 Med barneidrett menes idrettsaktiviteter for barn til og med det året de fyller 12 år, jf. NIFs «Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett»

Kommentar:

«Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett» ble behandlet og vedtatt på Idrettstinget 11. - 13. mai 2007. Vedtatte endringer innarbeidet og godkjent av Idrettsstyret 28. august 2007. Basert på innspill, spørsmål, kommentarer og konkrete saker, utarbeidet NIF i 2009 "Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett – Begrunnelser, kommentarer, case og noen utdypninger", hvor de gir noen kommentarer, praktiske eksempler og utsagn til de enkelte hovedpunktene i disse rettighetene og bestemmelsene. Foruten informasjon fra saker/saksbehandling er det her tatt med supplerende stoff fra diverse forskningsrapporter og fagtidsskrifter, foredrag, seminarer m.m.

- 4.10.2 Idrettens barnerettigheter gjelder for alle barn, uten forskjellsbehandling og uten hensyn til barnet og dets foreldres kjønn, etniske bakgrunn, livssyn, seksuelle orientering, fysiske utvikling og funksjonshemning;
- TRYGGHET**
Barn har rett til å delta i et trygt treningsmiljø, fritt for utilbørlig press eller utnyttelse. Skader skal forebygges. Barn under 6 år skal ha med seg en voksen på aktivitetene.
 - VENNSKAP OG TRIVSEL**
Barn har rett til å delta i trenings- og konkurranseaktiviteter der det er lagt til rette for at de skal utvikle vennskap og solidaritet. Trivsel gir grobunn for læring og læring gir grobunn for trivsel.
 - PÅ BARNAS PREMISSE**
Barn har rett til å delta i trenings- og konkurranseaktiviteter som er tilpasset deres alder, fysiske utvikling og modningsnivå.
 - MESTRING**
Barn har rett til å oppleve mestring og lære mange ulike ferdigheter. De skal også ha muligheter for variasjon, øving og samspill med andre.
 - PÅVIRKNING**
Barn har rett til å si sin mening og bli hørt. De skal ha muligheten til å være med på planlegging og gjennomføring av egen idrettsaktivitet sammen med trenere og foresatte.
 - FRIHET TIL Å VELGE**
Barn har rett til å velge hvilken idrett, eller hvor mange idretter, de vil delta i – og bestemmer selv hvor mye de vil trene.

- g) **KONKURRANSER FOR ALLE**
Barn har rett til å velge om de vil delta i konkurranser eller ikke, og ha like muligheter til å delta. Barn som melder overgang fra en klubb innen samme idrett skal ha full rett til å delta i konkurranser for en ny klubb straks overgangen er registrert.
- 4.10.3 **Utviklingsplan:**
Alle som driver barneidrett bør følge en felles utviklingsplan for å sikre barna størst mulig variasjon og muligheter for stor bevegelseserfaring. Innholdet i de enkelte særforbunds utdanningsplaner og trenernes praksis bør følge denne planen:
- a) **Opp til 6 års alder**
Lek og varierte aktiviteter som skal stimulere barnas utvikling og de grunnleggende bevegelsene.
- b) **7-10 år**
Gode muligheter til å utforske og øve på ulike fysiske aktiviteter eller idrettsøvelser med forskjellige bevegelsesmønstre, slik at de får bred bevegelseserfaring. Dette gir et godt grunnlag for senere bevegelseslæring. Dette kan gjøres innfor en eller flere idretter, men hver idrett har ansvaret for å gjøre tilbudet sitt variert og tilpasset barnas utviklingsnivå.
- c) **10-12 år**
Idretten skal preges av varierte aktiviteter og høyt aktivitetsnivå som sikrer gode basisferdigheter. Fordypning i en eller noen få idretter kan sikre et godt teknikkgrunnlag for senere utvikling innen idrettsgrenen.
- 4.10.4 For konkurranser i barneidretten gjelder følgende, jf. NIFs Bestemmelser om barneidrett;
- a) Barn kan delta i lokale konkurranser og idrettsarrangement fra det året de fyller 6 år og først og fremst i egen klubb.
- b) Det kan benyttes resultatlistor, tabeller og rangeringer i konkurranser for barn fra det året de fyller 11 år, dersom dette er formålstjenlig.
- c) Barn kan delta i regionale konkurranser og idrettsarrangementer fra det året de fyller 11 år.
- d) Barn kan fra det året de fyller 11 år delta i åpne idrettsarrangement, uten krav til kvalifisering, i Norge, Norden og Nordkalotten (Finland, Sverige og Norge), samt samarbeid i Barentsregionen (Russland).
- e) Barn fra nordiske land og Nordkalotten kan fra det året de fyller 11 år delta på konkurranser og i idrettsarrangementer i Norge jf. § 4.10.4 d.
- f) Alle barn skal få premie i et idrettsarrangement dersom premiering skjer.
- g) Barn til og med det året de fyller 12 år kan ikke delta i mesterskap NM, EM og VM, og tilsvarende nasjonale og internasjonale mesterskap/cuper.
- 4.10.5 Særidrettslag som organiserer barneidrett skal oppnevne et styremedlem ansvarlig for Barneidretten. Fleridrettslag som organiserer barneidrett anbefales å gjøre det samme.
- 4.11 Barn U11**
- 4.11.1 Lisensklasse Barn U11 gjelder for utøvere fra det året de fyller 6 år, til og med det året de fyller 10 år.
- 4.11.2 Spillere i lisensklasse Barn U11 kan delta i lokale turneringer jf. § 4.10.4.a.
- 4.11.3 I turneringer skal Barn U11 spille i én felles klasse.

- 4.11.4 Alle lokale bowlingturneringer som har egen spilleklasse for Junior, skal også ha en egen spilleklasse **Barn U11**. I spilleklasse Barn U11 skal det ikke benyttes resultatlister, tabeller, snitt eller annen form for rangering. Dersom det er premiering i turneringen, skal alle deltakerne i spilleklasse Barn U11 premieres.
- 4.11.5 I spilleklasse Barn U11 er det ikke tillatt med gjenstart.
- 4.11.6 Spillere i lisensklasse Barn U11 som melder overgang til en annen klubb, kan delta for ny klubb straks overgangen er registrert.

4.12 Barn U13

- 4.12.1 Lisensklasse Barn U13 gjelder for utøvere fra 1. januar det året de fyller 11 år, til og med 31. desember det året de fyller 12 år.
- 4.12.2 Spillere i lisensklasse Barn U13 kan delta i regionale og åpne nasjonale og internasjonale turneringer jf. § 4.10.4.c-d, samt i laveste divisjon i landsligaen jf. § 5.11.4. Ut over dette kan ikke Barn U13 delta i konkurranser sammen med voksne, der det er startlister, rangering og premiering

Kommentar:

Jf. NIFs "Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett – Begrunnelser, kommentarer, case og noen utdypninger" side 6.

- 4.12.3 I turneringer skal Barn U13 spille i én felles klasse.
- 4.12.4 Alle bowlingturneringer som har egen spilleklasse for Junior, skal også ha en egen spilleklasse **Barn U13**. I spilleklasse Barn U13 kan det benyttes resultatlister, tabeller, snitt og annen form for rangering dersom dette er formålstjenlig. Dersom det er premiering i turneringen, skal alle deltakerne i spilleklasse Barn U13 premieres.
- 4.12.5 I spilleklasse Barn U13 er det ikke tillatt med gjenstart.
- 4.12.6 Barn U13 kan, dersom det er egne spilleklasser både for Barn U13 og Junior i samme turnering, kun delta i én klasse.
- 4.12.7 Spillere i lisensklasse Barn U13 kan ikke delta i NM, EM eller VM jf. § 4.10.4 g).
- 4.12.8 Spillere i lisensklasse Barn U13 som melder overgang til en annen klubb, kan delta for ny klubb straks overgangen er registrert.

4.13 Junior

- 4.13.1 Utøvere spiller i lisensklasse Junior fra 1.januar det året de fyller 13 år, til sesongstart det året de fyller 18 år dersom det skjer før 1. september. Dersom en spiller fyller 18 år 1. september eller senere på året, spiller vedkommende i lisensklasse Junior frem til sesongslutt 31. mai neste år.
- 4.13.2 Juniorer kan delta i NM, EM og VM, jf. § 4.10.4 g.
- 4.13.3 Juniorspillere jenter og gutter deles inn i samme spilleklasser som senior damer og herrer jf. § 4.8.2.

- 4.13.4 I turneringer hvor det er juniorklasse/-r, skal denne/disse bruke følgende handicapsystem: 60 % av differansen mellom eget snitt og 210. Dog maks. 40 pinner pr. serie. Utgangspunktet vil være snittlisten pr. 31.05 og justeres 31.12 og 31.03 i sesongen. Gjelder ikke NM.
- 4.13.5 Junior kan, dersom det er egne spilleklasser for Junior og Senior i samme turnering, kun delta i én klasse.

Del A4

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Anlegg og utstyr

4.14 Godkjenning av anlegg

- 4.14.1 Alle anlegg i Norge som det arrangeres godkjente konkurranser i, må være godkjent av NBFs Tekniske komité. Nye haller skal være godkjent av Teknisk komité før godkjent spill kan finne sted.
- 4.14.2 Beviset på at banene er godkjent fylles ut av Teknisk komité, og skal oppbevares/henges opp i hallen. Godkjenningen har en gyldighet på 2 år.
- 4.14.3 NBFs Teknisk komité har i godkjenningsperioden full adgang til å foreta tekniske kontroller. Disse kontrollene skal være innenfor de rammer og bestemmelser WTBA/USBC har for godkjenning av bowlinghaller til godkjente bowlingarrangementer. Bowlingkretsen og de klubbene som har hallen som hjemmehall skal ha beskjed dersom hallen underkjennes. De prosedyrer NBFs Teknisk komité følger ved slike kontroller, skal være kjent for halleier.
- 4.14.4 Forbundsstyret kan, dersom Teknisk komité ikke har rukket å utføre kontrollen, gi midlertidig dispensasjon fra § 4.14.1.
- 4.14.5 Kostnadene ved godkjenningen belastes den enkelte halleier etter retningslinjer fastsatt av NBFs Teknisk komité og godkjent av forbundsstyret.

4.15 Personlig utstyr regulert av WTBA/USBC

- 4.15.1 Alt personlig utstyr som benyttes ved godkjent spill, skal være i samsvar med WTBA's (kapittel 4.11 o.a.) og USBCs regelverk.

Kommentar:

I del B7 – Skjemaer, finnes "Spillerens registreringsskjema for egne bowlingkuler"

- 4.15.2 Hvis utstyret ikke tilfredsstillter WTBA's/USBCs krav, vil dette medføre diskvalifikasjon, tap av pinnefall e.l. i den aktuelle konkurranse, jf. §§ 2.10.4, 2.11.2, 3.27, 3.28. Ved lagspill vil dette også medføre tap av spillerens pinnefall for laget.
- 4.15.3 Uten forutgående varsel kan det foretas kontroll av alt personlig utstyr under godkjente arrangementer.
- 4.15.4 Det er kun turneringslederen i den aktuelle konkurransen og/eller Teknisk komité, som kan ta initiativ til en kontroll som nevnt overfor.

4.16 Klubbdrakt

4.16.1 Definisjon av klubbdrakt:

- Godkjent klubbdrakt skal bestå av overdel og underdel.
- Godkjent spilletrøye er å betrakte som overdel. Overtrekksjakke kan ikke benyttes som dette.
- Overdel skal være lik for begge kjønn.
- Underdel for herrer kan være dressbukse, "bilbukse", slacks e.l. uten legg- eller lårommer, ren, strøket/presset og i ellers god forfatning.
- Underdel for damer kan være bukse etter samme beskrivelse som for herrer, eller alternativt skjørt/bukseskjørt/shorts.
- Overtrekksbukse, jeans/dongeri, fritidsbukse, joggebukse, tights etc. er ikke å betrakte som del av godkjent spilleantrekk uansett kjønn.

Kommentar:

Det er viktig at også underdel blir definert med form og farge som en del av klubbdrakten – og den må være med på bildet av klubbdrakten!

4.16.2 Overdeler som tilfredsstillende følgende krav ansees som like:

- draktene har samme farge
- identisk klubblogo/-tekst
- lik armlengde
- samme type kraveløsning

4.16.3 En klubb kan registrere inntil to forskjellige klubbdrakter.

4.16.4 Klubbnavn skal være tydelig skrevet på spillerdraktens rygg. Klubbnavn og eventuell logo skal være det/de dominerende element/elementene på klubbdraktens rygg. jf.

Kommentar:

I del B7 – Skjemaer, finnes eget skjema for "Registrering av spilledrakter". Drakter (inkl underdel) kan også registreres ved hjelp av digitale bilder som sendes NBFs forbundskontor.

4.16.5 Alle klubber tilhørende NBF er pliktig til å registrere sine klubbdrakter: overdel og underdel. Registreringen av klubbdrakt skal skje ved innsending av bilde til NBF. Endring av drakter skal også meddeles NBFs forbundskontor.

4.16.6 Forbundskontoret plikter å legge ut reviderte oversikter over klubbdrakter på NBFs nettsider ved hver oppdatering.

4.16.7 I alle godkjente turneringer, divisjonsspill og norske mesterskap er det påbudt med klubbdrakt, evt. teamdrakt jf. § 4.16.13.²

4.16.8 Personlige sponsorskjorter aksepteres i henhold til sponsorkontrakter godkjent av NBF. Dersom det bare er skjorter, skal spilleantrekket for øvrig følge klubben eller teamets antrekk. Forbundskontoret plikter å legge ut oversikt over disse sponsordraktene og hvem som har denne godkjenningen på NBFs nettside.

Kommentar:

Pr dato foreligger ikke en slik oversikt på NBFs nettsider!! Det medfører problemer for turneringsleder i praksis, da det er vanskelig å vite hva som er godkjent eller ikke for hvem.

² En utenlandsk spiller kan spille i egen spilleskjorte.

- 4.16.9 Forbundstinget fastsetter boten for ikke å stille i godkjent spilleantrekk i konkurranser I ligaspill kan et hjemmelag kun ilegges én bot for samme forseelse pr. dag.
I ligaspill kan et bortelag kun ilegges én bot for samme forseelse pr. serierunde.
I en konkurranse kan arrangøren kun ilegge en spiller én bot for samme forseelse pr. dag.
- 4.16.10 Spillere som ikke stiller i reglementert klubbdrakt, evt. teamdrakt jf. pkt 11, i individuelt spill i godkjente bowlingarrangementer, skal av arrangør ilegges bot. Boten settes til kr. 100,- for vanlige turneringer og kr. 500,- for mesterskap og WC-turneringer. Spilleren hefter selv for boten. Boten må være betalt ev. forpliktende avtale om betaling med betalingsfrist må foreligge før spilleren kan starte spillet. Klubben står ansvarlig for sine medlemmer overfor arrangøren, og har det overordnede ansvaret for at boten blir betalt. Boten tilfaller arrangøren.
- 4.16.11 Dersom en spiller møter til konkurranse uten godkjent spilledrakt, skal turneringsleder eller lignende, forvise seg om at spilleren kan stille i annen akseptabel bekledning, fortrinnsvis en nøytral, ensfarget overdel og benklær i god forfatning. Dersom bekledningen kan godtas, innkasseres boten, og spilleren får delta i konkurransen. Dersom den ikke kan godtas, skal spilleren ilegges startnekt. Bot vil ikke bli innkrevd. Evt. innbetalt startavgift for puljer som ennå ikke er startet, blir ikke refundert.
- 4.16.12 Ved lagspill (trios eller flere) er lagleder ansvarlig for at laget stiller i likt antrekk. Dog kan damer på lag for herre/mixlag spille i annen godkjent underdel, forutsatt at alle damer stiller med likt antrekk. Lag som ikke følger dette pålegget, skal av arrangør ilegges bot. Boten settes til kr. 100,- pr. person i lokale og regionale mesterskap, og alt ligaspill unntatt UMBRO-liga og kr. 500,- pr. person for nasjonale mesterskap, UMBRO-liga og WC-turneringer. Klubben hefter selv for boten, som må være betalt før laget skal starte spillet, ev. at forpliktende avtale om betaling med betalingsfrist må foreligge. Boten tilfaller arrangøren.
- 4.16.13 Draktbestemmelser for NBFs offisielle team
- Gjeldende teamdrakter bestående av overdel og underdel, skal være offentliggjort på NBFs nettsider.
 - I norske mesterskap og turneringer som arrangeres av NBF skal teamdrakter benyttes.
 - I andre turneringer kan teamspillere benytte teamdrakt dersom klubben tillater/ønsker det.
 - Klubbens navn kan påføres teamdrakten uten kostnader for NBF.

4.17 Personlig utstyr

- 4.17.1 Personlig utstyr ut over det som er hjemlet i § 4.15.1 og som er tillatt, men ikke pålagt å bruke, eller som kan brukes i overensstemmelse med eller med tillatelse fra turneringsleder er: håndleddstøtte, mage-/nyrebelte, hårklemmer/-strikk, ankelstøtte, knebeskytter, spesialinnretninger for handikappede (rampe, egnet rullestol etc).

Kommentar:

Dette handler om personlig utstyr som det er tillatt, men ikke pålagt å bruke, eller som kan brukes i overensstemmelse med eller med tillatelse fra turneringsleder.

Del A5

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Turnering

4.18 Turneringskategorier

Alle NBF godkjente turneringer må tilhøre en av følgende kategorier, jf. ETBF 8.2 etc.:

4.18.1 WTBA turnering.

- Dersom turneringen inviterer spillere utenfor Europasonen.
- Krever godkjenning av ETBF og WTBA.
- Krav til - og prosedyre for godkjenning av turneringen er gitt av WTBA's lov.

4.18.2 ETBF turnering.

- Dersom turneringen inviterer spillere fra Europasonen.
- Krever godkjenning av ETBF.
- Krav til - og prosedyre for godkjenning av turneringen er gitt av ETBFs lov.

4.18.3 Nasjonal åpen turnering.

- Dersom turneringen inviterer spillere fra Norge, og er åpen for spillere fra inntil 3 land i europasonen.
- Turneringen må være offentliggjort i terminlista på NBFs webside.

4.18.4 Nasjonal turnering.

- Dersom turneringen inviterer spillere bare fra Norge.

4.18.5 Kretsturnering.

- Dersom turneringen inviterer spillere bare fra kretsen

4.18.6 Invitasjonsturnering.

- Dersom turneringen kun er åpen for spesielt inviterte enkeltspillere, lag e.l.

4.19 Turneringstyper

4.19.1 Turneringene deles inn i følgende typer:

- Mesterskap – Tilleggsregler i kapittel 6.
- World-Cup kvalifiseringer – Tilleggsregler i § 4.19.2.
- Helgeturneringer.
- Hverdagscup – Tilleggsregler i § 4.19.3.

4.19.2 World-Cup kvalifiseringer

Følger eget World-Cup reglement som fastsettes av FS for hver sesong. Dette skal offentliggjøres på bowling.no og i håndboken.

4.19.3 "Hverdagscup"

- En cup er en turnering som består av flere delturneringer; cuprunder, og som avsluttes med finalespill og/eller samlet sluttpremierung. En cup er ikke å betrakte som en gjenstartsturnering og det stilles derfor ikke krav om finalespill.

- b) De som ønsker å arrangere en cup må søke om dette på lik linje som andre turneringer, jf. § 4.21.1. Det skal utarbeides eget turneringsreglement inkludert premiebestemmelser for hver enkelt cup. Disse skal legges ved søknaden og må gjøres kjent jf. §§ 4.22.1 og 4.22.4.
- c) En cuprunde regnes ikke som en turnering, men er en delturnering uten finalespill der alle puljene går på en og samme dag. For hver cuprunde skal det betales en arrangørvgift jf., § 4.23.1, og hver enkelt spiller skal betale turneringsavgift, jf. § 4.23.5. Hver enkelt cuprunde settes opp i terminlisten som gjøres kjent i håndboken og på nettet.
- d) I en cuprunde skal det:
 - Kun spilles på hverdag; mandag til torsdag.
 - Spilles kun én runde pr. uke.
 - Spilles kun én start pr. deltaker pr. runde.
- e) For at en pulje skal kunne avvikles i en hverdagsturnering, må det være minimum 3 ordinært startende og 1 sparring jf. § 4.24.12.
- f) Dersom det arrangeres finalerunde til slutt og denne settes opp i terminlisten som eget arrangement, og gjøres kjent i håndboken og på nettet, skal det betales en arrangørvgift, jf. § 4.23.1, og hver enkelt spiller skal betale turneringsavgift, jf. § 4.23.5.
- g) Det skal være premiering i hver enkelt cuprunde, men den er fritatt for kravene om minsteverdi på premiene og 1/8-dels premiering. Arrangøren velger selv omfanget i antall og størrelse på denne premieringen, men dette må fremgå i innbydelsen / plakaten og bestemmelsene for cupen, jf. § 4.22. Disse premiene kommer i tillegg til sluttpremieringen, jf. punkt g.
- h) En cup skal ha en sluttpremiering jf. § 9.5, basert på antall unike deltakere samlet sett i alle rundene.

4.20 Godkjenning

- 4.20.1 For å bli godkjent som arrangør forutsettes det at alle forpliktelser og fordringer etter tidligere turneringer er oppgjort. Godkjennelse kan nektes på tidspunkt som NBF holder av til andre formål.
- 4.20.2 Turnering får bare arrangeres når godkjennelse fra NBF foreligger.
- 4.20.3 Slik tillatelse gis når turneringen har egne spilleklasser for Barn U11, Barn U13 og Junior, jf. §§ 4.11.4 og 4.12.4. Bestemmelser om barneidrett, jf. § 4.10, skal følges i klassene Barn U11 og Barn U13.

Kommentar:

Skal det være klasse for barn og juniorklasse, må man åpne for deltakelse i alle de tre klassene.

- 4.20.4 Det gis unntak fra kravet i § 4.20.3 dersom Barn U13 og juniorer kan delta i andre oppsatte spilleklasser i turneringen til redusert startavgift. Denne reduksjonen må være på minimum 1/3 av ordinær startavgift. Ved evt. gjenstart skal ikke gjenstarten koste mer enn førstestarten.

Kommentar:

Det er ikke vedtatt krav om spesiell reduksjon på gjenstart for junior. Dersom prisen for gjenstart er dyrere enn ordinær førstestart for junior, kan imidlertid ikke gjenstartprisen for juniorene overstige prisen for førstestarten

4.21 Terminfesting

- 4.21.1 Klubbene søker om å arrangere turneringer på fastsatt NBF-skjema innenfor frister og retningslinjer som mottas fra forbundskontoret. Søknadene sendes til bowlingkretsen.
- 4.21.2 Kretsene plikter å avholde terminlistemøter med klubbene før de godkjenner og videresender forslag til terminliste for kretsen. På terminlistemøtet skal kretsene bestrebe seg på at det ikke arrangeres flere turneringer i samme tidsrom innen egen krets, dersom det ikke er i samråd med, eller som samkjøring mellom arrangørene.
- 4.21.3 Kretsene pålegges å sende inn kretsvisе terminlister for sesongen til NBF. NBF sammenstiller og godkjenner disse jf. § 4.20.1.
- 4.21.4 Resultatene fra terminfestede turneringer registreres ved Forbundskontoret, med unntak av Bakers-turneringer.
- 4.21.5 For å få godkjent turneringer utover de som står på terminlisten, må søknad sendes NBF via bowlingkrets for eventuell godkjenning *senest 4 uker* før turneringen skal avholdes. Søknaden må være begrunnet.
- 4.21.6 Før det kan søkes NBF om flytting av en allerede godkjent turnering til ny dato eller ny hall, må arrangør få klarsignal fra implisert(e) hall(er) og implisert bowlingkrets.
- 4.21.7 Beslutning om arrangører av turneringer for WC-kvalifisering offentliggjøres innen utgangen av mai måned.

4.22 Innbydelse

- 4.22.1 Innbydelse/plakat til turnering bør være utsendt *senest 10 dager* før første turneringsdag.
Dersom turneringen har egne turneringsbestemmelser jf. § 4.22.4, må disse offentliggjøres sammen med innbydelsen/plakaten.
- 4.22.2 I innbydelsen og på plakaten skal det minimum opplyses om:
 - a) turneringens navn
 - b) spillested
 - c) antall serier og spilleform, jf. § 2.2.
 - d) påmelding – hvordan og evt. påmeldingsfrist.
 - e) turneringsform; herunder klasseinndeling, handikap-/bonussystem, gjenstart, finalespill etc.
 - f) dato og tidspunkt for puljer
 - g) startavgift og premiering
 - h) turneringsleder
 - i) arrangør
- 4.22.3 Det må også framgå tydelig av innbydelse/plakat dersom det er særlige bestemmelser som gjelder arrangementet i forhold til de generelle bestemmelsene. Det kan være;
 - a) turneringens kategori jf. § 4.18 og /eller type jf. § 4.19.
 - b) siste frist for påmelding jf. § 4.29.4.
 - c) annen fastsatt frist for oppmøte jf. § 4.29.5.
 - d) antall spillere per bane jf. § 4.24.8.
 - e) lagsammensetning jf. § 4.24.5.
 - f) frekvens på preparering jf. § 4.24.14.
 - g) forbehold om puljeendringer jf. § 4.24.11.

- h) prosedyrer ved likhet jf. § 4.32.
- i) gjennomføring av stegfinale jf. § 4.37.6.
- j) begrensninger i antall kuler som kan medbringes til konkurranseområdet jf. § 4.25.10.
- k) antall ganger kjeglene kan resettes av/for en spiller i hver serie, pulje eller lignende jf. § 2.5.1.
- l) evt. annet

4.22.4 Dersom total mengde relevant informasjon som er knyttet til arrangementet overgår det som er mulig å på med i invitasjonen eller på plakaten, kan det utarbeides egne turneringsbestemmelser. Disse må gjøres kjent før turneringen starter jf. § 4.22.1.

Kommentar

Alle endringer i forhold til standard bestemmelser for turneringer, må være kjent for spillerne FØR turneringen starter. MÅ stå på plakat/innbydelse.

4.23 Avgifter

- 4.23.1 Det betales en arrangøragift på kr 150,- til NBF for å stå i den landsomfattende terminlisten.
- 4.23.2 Ved avlysning av turnering mindre enn 1 -en- måned før arrangementet skulle ha startet skal det betales dobbel arrangøragift kr. 300,- til NBF.
- 4.23.3 Kretsen må informeres om avlysning senest 1 -en- uke før arrangementet skulle ha startet.
- 4.23.4 Arrangøragift jf. §§ 4.23.1-4.23.3 og turneringsavgift jf. § 4.23.5 forfaller til betaling 7 - sju- dager etter at arrangementet er avsluttet eller avlyst. Arrangører som ikke har betalt skyldige avgifter eller eventuelle bøter, fratras retten til å arrangere nye turneringer inntil avgift/bot er betalt.
- 4.23.5 Det betales en turneringsavgift på kr 30,- til NBF for hver start i alle individuelle turneringer godkjent av NBF, med unntak av spillere som stiller i egen juniorklasse. Denne avgiften innkalkuleres i startavgiften. Denne avgiften innkreves ikke i NBFs divisjonsspill, lokalt ligaspill, Bakers-turneringer, kretskamper og nasjonale eller internasjonale bykamper.
- 4.23.6 Ved approbert lagspill, f.eks. norgesmesterskap, kretsmesterskap etc, skal det betales en turneringsavgift på kr 30, - til NBF for hver spiller som har deltatt. Det skal ikke betales avgift for ubenyttet spiller. Denne avgiften innkalkuleres i startavgiften.
- 4.23.7 Det forutsettes at 2/3-parten av turneringsavgifter jf. §§ 4.23.5-4.23.6, i tillegg til ordinære bevilgninger fra NBF, benyttes til tiltak som ellers ville blitt vanskelig å gjennomføre. Beløpet betales inn til NBFs ordinære konto og fordeles bokføringsmessig på 3 forskjellige poster. Dette for at man til enhver tid kan vite hvor mye som finnes, og hvor mye som kan benyttes.
 - a) **Post 1 - Toppbowling junior**
¼ del benyttes som ekstra tilskudd i forbindelse med samlinger, gjerne som et samarbeid mellom aktivitetsansvarlige og kurs-/utviklingsansvarlige.
 - b) **Post 2 – Junior**
¼ del benyttes til tiltak for "grasrota", f. eks. støtte til juniorsamlinger og

oppsøkende virksomhet. Midlene benyttes i et samarbeid som nevnt i punktet foran.

c) Post 3 – Rekruttering

½ -part benyttes til rekrutteringstiltak

4.24 Forberedelse

- 4.24.1 I NBF-godkjente konkurranser bør banefordelingen trekkes.
- 4.24.2 I lagkonkurranser uten inndeling i spilleklasser kan spillere fra alle spilleklasser benyttes på laget.
- 4.24.3 I lagkonkurranser med inndeling i spilleklasser kan spiller i lavere spilleklasse benyttes på lag i høyere spilleklasse. Individuelt konkurrerer imidlertid en slik spiller i den spilleklassen der han hører hjemme i henhold til sin lisens.
- 4.24.4 Ved lagturneringer for nominerte lag, må spillerne tilhøre samme klubb og spille samtidig, se dog § 4.24.5. Laget må nomineres før prøvespillet starter. Nominert reserve kan ved lagspill settes inn ved start av ny serie.
- 4.24.5 I noen lagturneringer, nasjonale eller internasjonale, kan det være tillatt med lag sammensatt av spillere fra forskjellige klubber; "booster-team". Om det er anledning å stille med denne type lagsammensetning, må det klart fremkomme i innbydelse og på plakat, jf. § 4.22.3.
- 4.24.6 Lagleder må påføres spilleskjema/protokoll samtidig med nominering av lag, og er derfor underlagt samme bestemmelser som spillerne ute på banen. Et lag kan kun stille med 1 -en- lagleder i spilleområdet. Lagleder kan ikke gå opp på ansatsen under spilllets gang.

Kommentar

Det er fremdeles ingen rubrikk for lagleder på spilleskjemaet, men det får vi tro blir med på neste revisjon/trykking av skjema.

- 4.24.7 Klubber har rett til å sette inn ny spiller for nominert/-e spiller/-e som ikke har innfunnet seg til fastsatt starttid, men kun ved starten på en serie. Dette gjelder lagturneringer som ikke er utslagsturneringer. I utslagsturneringer kan ny spiller kun settes inn i innledende runde. Med utslagsturnering menes turnering hvor innledende rundes resultat er avgjørende for deltakelse i de videre runder; - f.eks. semifinale og finale. Som ny spiller kan ikke benyttes spiller/-e som allerede har deltatt i samme turnering. Innsatt spiller kan ikke byttes ut med den opprinnelige spiller dersom denne skulle innfinne seg etter at laget har startet ordinært spill.
- 4.24.8 Dersom det i innbydelsen til turneringen ikke er opplyst noe annet, skal spillerne starte to på hver bane.

Kommentar:

*Dersom det er ulikt antall deltakere i en turnering, eller man får flere påmeldte enn antall baner i utgangspunktet tilsier, **kan** man ha flere spillere på hver bane. Det må varsles om at det kan være ulikt antall spillere pr. bane i turneringen. Det skal imidlertid – hvis mulig – være likt antall i samme pulje! Dersom det blir flere enn 2 pr. bane, er det viktig å huske på at prøvespilltiden økes, jf. kapittel 4 § 27.3b.*

- 4.24.9 Turneringsarrangør anbefales å sette inn "sparring" (erstatningsspiller) i tilfelle påmeldt spiller ikke innfinner seg til start. "Sparring" kan benyttes ved ulikt antall spillere i en pulje. Spillere som har spilt sparring kan ikke senere delta i turneringen. Dersom "sparring" ikke settes inn, skal den uteblitte spillers partner starte alene på banen. Turneringslederen må passe på at vedkommende spiller i takt med spillerne på den nærmeste banen, dvs. ikke spiller serien så raskt at han/ hun får en hvilepause før neste serie starter.
- 4.24.10 I turnering med europeisk spillestil, skal ikke to påfølgende serier spilles på samme bane.
- 4.24.11 For å kunne spille i en turnering, må man spille i arrangørens på forhånd oppsatte puljer. Dog kan arrangøren, av hensyn til spillere som ellers ikke ville ha fått anledning til å delta i turneringen, sette opp ekstrapulje - eksempelvis hverdagspulje. Ekstrapulje skal kunngjøres minst 24 timer før puljestart, og det må være minst 4 deltakere.
- 4.24.12 For at en pulje skal kunne avvikles i en helge- eller hverdagsturnering, må det være minimum 3 ordinært startende og 1 sparring.
- 4.24.13 I en turnering på 4 serier eller mer, kan en deltaker ikke spille på færre enn 4 baner. I haller med 6 baner eller færre kan kravet fravikes.
- 4.24.14 Banene skal vaskes og oljes før hver puljestart, med følgende unntak; I turneringer med 8 serier eller færre, skal banene *minst* behandles etter hver annen pulje, dersom det spilles mer enn 2 puljer samme dag.
- 4.24.15 Dersom en bane bryter sammen og ikke lar seg reparere innen rimelig tid under en konkurranse, kan spillet flyttes over til en annen bane. Dersom feilen oppstår etter førsteslaget i en rute, skal den kjeleoppstillingen som evt. står igjen, settes opp på den nye banen og andreslaget tas der. Dersom det ikke finnes reservebane, kan spillet flyttes over til en bane som tidligere er benyttet eller vil bli brukt av de berørte spillere. Dersom de må vente mer enn 15 minutter før de kan fortsette spillet har spillerne krav på 1 prøverute hver. Dersom de må vente mer enn 30 minutter har de krav på nytt prøvespill, jf. § 4.27.3.b Se også § 4.25.4.

Kommentar:

I del B4 – Endring av banefordeling, finnes tips og forslag til hvordan man kan endre banefordelingen på grunn av banefeil

Del A6 Arrangement

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Arrangementet

4.25 Bestemmelser for konkurranseområdet

4.25.1 Med konkurranseområde forstås:

- a) Baner og ansats.
- b) Gulvplass og sitteplass for spillere og skrivere.
- c) Øvrig gulvplass bakover til nærmeste beliggende faste publikumsplass, eller til naturlig skille mellom spillere og publikum.

4.25.2 Kun funksjonærer og de som står oppført på spilleskjema som spillere eller lagleder, gis tillatelse til å oppholde seg i konkurranseområdet. Alle disse er derved også underlagt gjeldende regelverk fra første til siste slag.

4.25.3 Før en spiller får forlate konkurranseområdet mens spillet pågår, må tillatelse fra puljeleder/turneringsleder innhentes.

4.25.4 Dersom det på grunn av baneklikk, venting for spill på ny bane eller ved andre årsaker oppstår en pause av noen varighet for en eller flere spillere, kan de det angår gis tillatelse til å trekke seg tilbake til publikumsseksjonen. Tillatelse må først innhentes hos turneringsleder, i motsatt fall gjelder pkt. 1-3. Se også § 4.24.15.

4.25.5 All bruk av rusmidler og/eller tobaksprodukter, er forbudt for alle som befinner seg innenfor konkurranseområdet, jf. §§ 4.25.1-2. Likeledes er det ikke tillatt å være påvirket av rusmidler, jf. § 4.34.3-4.

4.25.6 Det er ikke tillatt å spise mens man befinner seg innenfor konkurranseområdet, med unntak av frukt, grønnsaker og sjokolade. Eventuelt drikke må plasseres lengst bak i konkurranseområdet.

Kommentar:

Dette gjør at man kan spise mens man er spiller. Man kan bare ikke gjøre det i konkurranseområdet. Her er det viktig at turnerings-/puljeleder legger til rette for at de med diabetes som trenger mat, om det av praktiske grunner er nødvendig, kan få anledning til å spise i konkurranseområdet, dog på en slik måte at det ikke er til sjenanse for resten av spillerne og at det ikke forsinker spillet.

4.25.7 Skjer en overtredelse iht. pkt 5 - 6 under spill i en serie i individuelt spill eller lagspill, blir vedkommende diskvalifisert og resultatet strykes.

4.25.8 Ansatsen må ikke tilsmusses, jf. § 2.11.

4.25.9 Vask av kuler kan foretas jf. §§ 2.10.1 og 2.10.3. Justering av kuler kan foretas jf. §§ 2.10.2-3.

4.25.10 Hver spiller kan ha maksimum 6 -seks- kuler i konkurranseområdet under godkjent spill, herunder prøvespill jf. § 4.27.3 b. Arrangør av turnering kan selv velge å sette ytterligere begrensninger i antall kuler i konkurranseområdet. Det kan være aktuelt ved større turneringer, turneringer i haller med begrenset areal i konkurranseområdet e.l. Det må i så fall gjøres kjent i invitasjonen/på plakaten jf. § 4.22.3 j.

4.26 Arrangør – plikter og ansvar

Arrangører av turneringer i bowling pålegges følgende:

4.26.1 Følge den oppsatte terminliste for sesongen, som er basert på forutsetninger gitt jf. §§ 4.20 og 4.21.

4.26.2 Utlyse turneringen jf. § 4.22.

4.26.3 Oppnevne turneringsleder. Både turneringsleder og puljeledere må ha gjennomgått og bestått NBFs turneringslederkurs.

Kommentar:

I del B1 – Praktisk gjennomføring, finnes nyttige eksempel for i "Proessen i gjennomføring av en turnering" (B1.6).

4.26.4 Å sette opp start-/puljelister for samtlige spillere straks etter påmeldingsfristens utløp, jf. §§ 4.24.1, 4.24.8, 4.24.11 m.m.

Kommentar:

I del B1 – praktisk gjennomføring, finnes et eksempel på momenter som bør være med ved åpningen av en pulje i en turnering (B1.7).

4.26.5 Påse at premiene er i samsvar med Premiebestemmelsene jf. § 9.5.1

Kommentar:

I gjenstartturneringer skal det deles ut premier til minst 1/6 av deltakerne i hver klasse. I øvrige turneringer skal det deles ut premie til minst 1/8 av deltakerne i hver klasse. Dissepremiens laveste pris skal i verdi ikke ligge under startavgiftens kostende. Verdien på premier utover dette er uavhengig av startavgiften. Minimum 20 prosent av startavgiften skal gå til premier. Eventuelle rabatter ved premiekjøp disponeres av arrangør.

"Hverdagscuper" er unntatt fra disse bestemmelsene, se § 4.19.

I klassene U11 og U13 er det ingen minimumskrav om verdi på premier.

Spillere og arrangører som bryter bestemmelsene, kan idømmes straff, jf. NIFs lov § 11.5.

4.26.6 Påse at resultatliste blir sendt NBF innen 3 dager etter avsluttet turnering. Klubber som ikke overholder denne tidsfristen, vil av NBF bli ilagt en straffeavgift på kr 250,-.

4.26.7 Dersom det ikke benyttes resultatservice på web, må resultatlister sendes deltakende klubber og deres respektive kretser innen 3 dager etter avsluttet turnering.

4.26.8 I de turneringer hvor norske rekorder kan settes, må prosedyren i § 8.4.1 følges.

Kommentar:

I del B7 – Skjemaer, finnes kopier av skjema for:

- *Anmeldelse av norsk rekord*
- *Anmeldelse av 300-serie*

Disse ligger også på NBFs nettsider under vignetten "Skjemaer"

4.26.9 Resultater fra alle godkjente arrangement skal føres på NBFs standard resultatlister, eller på lister ved bruk av data hvor følgende opplysninger skal framgå (fortrinnsvis i denne rekkefølge):

- a) plassering
- b) spillers lisens
- c) antall serier
- d) rent pinnefall
- e) handikap
- f) total pinnefall
- g) spillers navn
- h) spillers klubb

4.26.10 Arrangør av følgende turneringer/ mesterskap er pålagt å opprette jury jf. § 11.1:

- a) WTBA turnering jf. § 4.18.1.
- b) ETBF turnering jf. § 4.18.2.
- c) Norgesmesterskap jf. kapittel 6.

4.26.11 Det står arrangør fritt å benytte jury i andre arrangementer enn de som er nevnt over. I de arrangementer hvor det benyttes jury, gjelder bestemmelsene i kapittel 11.

4.27 Turneringsleder

4.27.1 For å bli godkjent som turneringsleder, må man ha gjennomgått og bestått prøven til NBFs turneringslederkurs.

4.27.2 Autorisasjon av turneringsledere gjelder for en periode på 4 år. Fornyet autorisasjon oppnås etter gjennomgang av oppfriskningskurs.

4.27.3 Turneringsledere pålegges å:

- a) påse at den automatiske overtrampskontrollen anvendes.

Kommentar:

Dersom overtrampen ikke virker, så slå den av!!

- b) påse at alle deltakere i godkjente arrangement får prøvespill før start:

1 – 2 spillere pr bane	5 minutter prøvespill
3 – 4 spillere pr bane	10 minutter prøvespill
5 spillere eller mer pr bane	15 minutter prøvespill

Hver spiller skal være sikret 4 ruter på banen ved europeisk spillestil, og 2 ruter på hver bane ved amerikansk spillestil

Kommentar:

OBS: I vedtaket på Tinget 2013 ble det vedtatt prøvespill på min 10 minutter for seriespill. Dette nedfører ingen endringer i forhold til turneringer. Det forblir uforandret!

Kommentar:

*Husk, prøvespillet skal skje **før** starttidspunkt for puljen. Turneringsleder må påse at prøvespillet går innenfor oppsatt tidsrom, og evt godkjenne at den/de siste rute/-e spilles etter utgått tid.*

NB: Hvis det er spilleren selv som er treg, så bortfaller kravet

- c) påse at puljeleder er til stede i konkurranseområdet under hele puljen.
- d) påse at NBFs regelverk overholdes.
- e) rapportere alle ureglementerte hendelser som har medført straff/sanksjoner, eller som kan medføre videre sanksjoner, til klubb, kretsstyre eller forbundsstyret/NBF jf. §§ 2.4.1, 2.10.1, 2.10.2, 4.15.2, 4.16, 4.33.1, 4.34.2, 4.34.3, 4.34.4, kapittel 10 etc.

4.28 Skriver/protokollfører

4.28.1 Skrivere skal plasseres slik at de kan se kjeGLEoppsettet.

4.28.2 Skriver/protokollfører pålegges å:

- a) føre skjemaene i samsvar med Spillereglene jf. § 2.1.
- b) påse at den enkelte spiller undertegner sitt eget skjema og leverer det til turneringsledelsen.

4.28.3 Hver enkelt spiller/lagleder har ansvaret for å kontrollere eget spilleskjema, og må underrette turneringsarrangør om eventuelle feil. Dette må gjøres innen 1 time etter avsluttet spill, jf. § 2.12.

4.28.4 Turneringsansvarlig kan innen 1 time etter avsluttet spill rette åpenbare feil dersom det kan kontrolleres mot scoreskjema/datautskrift. Spilleren skal varsles om endringen, jf. § 2.12

Del A7

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Spillet

4.29 Påmelding/oppmøte

- 4.29.1 Dersom en spiller blir forhindret i å møte til start til fastsatt tid, kan spilleren av arrangøren gis tillatelse til å starte i en senere pulje dersom ledig plass forefinnes, og turneringen ikke blir forsinket.
- 4.29.2 Det står spilleren fritt om han ved for sen ankomst til puljen ønsker å starte i turneringen f.o.m. den rute som skal påbegynnes når spilleren er klar til å starte. Denne retten bortfaller dersom reserve er satt inn, jf. § 4.29.5.

Kommentar:

Det er egne regler for finalespill i § 4.30.3

- 4.29.3 Dersom det oppstår tvil om hvilken rute det gjelder, skal turneringslederen bestemme dette. En slik for sent ankommet spiller får bare spille og godskrevet seg resultatet av det antall ruter og serier som gjenstår ved spillerens start i turneringen. Innrapportert resultat til NBF skal dog bare inneholde de seriene som er spilt i sin helhet.

Kommentar:

*Resultatet på alt som er spilt kan brukes i resultatlisten, men ikke i den offisielle listen til NBF. Der skal det kun registreres **fullførte** serier.*

- 4.29.4 Påmelding til turnering er bindende dersom den ikke er trukket tilbake før påmeldingsfristens utløp. Spiller som ikke møter til den turnering han er påmeldt, skal betale den fastsatte startavgift til arrangøren. Klubbene er ansvarlige for sine medlemmer overfor arrangører av turneringer for at skyldig startavgift blir betalt. Ved innsetting av reserve betales startavgiften av denne.
- 4.29.5 Spillere skal være registrert i hallen eller ha gitt beskjed om forsinket ankomst til arrangør minimum 30 minutter før ordinær starttid. Arrangør kan fastsette andre tidsfrister for oppmøte, men da må det fremgå av plakaten/ innbydelsen. Spillere som eventuelt står på venteliste, kan settes inn etter at forannevnte frist er gått ut.

4.30 Gjenstart

- 4.30.1 Gjenstart (restart/reentry) er tillatt i turneringer med finalespill. I turneringer med gjenstart må dette komme fram av innbydelsen jf. § 4.22.2.

- 4.30.2 Spillere som spiller gjenstart, får alt spill registrert hos NBF, men får kun en plassering i turneringen.
- 4.30.3 Arrangøren bestemmer selv hvor mange gjenstarter en spiller kan ha, og hvor mange vedkommende til enhver tid kan være påmeldt med. Dette må fremgå av plakaten jf. § 4.22.2.e. Dersom det ikke er oppgitt på plakaten er det ubegrenset antall gjenstarter, men man kan bare stå påmeldt i 2 -to- uspilte puljer.
- 4.30.4 Spilleren hefter for startavgiften dersom avmeldingen skjer etter fristen på 30 minutter³ før puljestart.
- 4.30.5 Ved finalespill i turneringer der det er gjenstart, tas ikke total pinnefall fra innledende med til finalespill. Ved turneringer uten gjenstart skal arrangøren opplyse om total pinnefall fra innledende skal tas med til finalespill ved innbydelse til turneringen.

4.31 Finaledeltakelse

- 4.31.1 Dersom en spiller sier ifra *før start* at vedkommende ikke ønsker å delta i videre spill hvis vedkommende klarer kvalifiseringsgrensen, vil vedkommende bli rangert best av de som ikke går videre og ny spiller går inn på sluttspillplass. Denne bestemmelsen gjelder ikke for Norgesmesterskap, jf. § 6.8.2.
- 4.31.2 Spillerne er selv ansvarlige for å skaffe rede på eventuelt avansement til videre spill i turnering/ mesterskap/ arrangement.
- 4.31.3 Dersom en spiller som er kvalifisert for videre spill uteblir⁴, skal det ikke settes inn ny spiller som erstatter for denne, og spilleren vil bli rangert sist⁵ av de som spiller turneringen. Spilleren ilegges total startnekt for all deltakelse i registrert bowlingspill resten av den aktuelle dagen, og inntil kl 11:00 påfølgende dag. Turneringsleder må rapportere startnekt til NBF umiddelbart, jf. § 4.27.3.e. Videre spill betyr i denne sammenheng nye runder som er forbeholdt spillere som har kvalifisert seg for å gå videre.
- 4.31.4 Unntak fra 4.31.3 kan gis dersom en spiller av turneringsleder får aksept⁶ for hvorfor vedkommende ikke kan/kunne møte til start i finalespillet. Spilleren blir da rangert sist i finalespillet og kan motta eventuell premie knyttet til denne plasseringen.
- 4.31.5 Dersom en spiller som er kvalifisert til PP-finale eller matchplay ikke stiller opp, noteres kampene som walkoverkamper.
- 4.31.6 Ved stegfinaler skal alle finalistene være registrert møtt i hallen, eller ha avtalt annet tidspunkt for ankomst til arrangør, før første stegfinale starter. Dersom en kvalifisert spiller ikke møter opp til fastsatt tid vinner motstanderen på walkover.

4.32 Kåring av vinner

- 4.32.1 Om ikke annet er bestemt, jf. § 4.22.3, er vinneren ved konkurransens slutt den som har den høyeste totale pinnefall inklusive eventuelt handikap og bonus. Rangeringen videre avgjøres av total pinnefall sortert synkende.

³ Arrangøren kan sette en annen frist, jf. § 4.22.3.

⁴ En spiller som har sagt fra seg finaleplassen i henhold til pkt 1 er ikke kvalifisert.

⁵ Spilleren får da heller ikke premie.

⁶ Turneringsleder kan gi aksept ved for eksempel dokumentert akutt sykdom og force majeure.

- 4.32.2 Ved likt total pinnefall, skal rangeringen avgjøres av forutsetninger som nevnt nedenfor i oppsatt rekkefølge. Høyest rangeres den spiller eller det lag som:
- har høyeste pinnefall uten handikap og/eller bonus.
 - har oppnådd flest strike, inklusive ekstrslag i rute 10.
 - har oppnådd flest spare, inklusive ekstrslag i rute 10.
 - har minst differanse mellom høyeste og laveste serie.
 - har høyeste serie.

4.33 Avbrutt spill

- 4.33.1 Dersom en spiller bryter midt i spillet, strykes alt oppnådd resultat i turneringen. Spilleren ilegges total startnekt for all deltakelse i registrert bowlingspill resten av den aktuelle dagen, og inntil kl 11:00 påfølgende dag. Turneringsleder må rapportere startnekt til NBF umiddelbart, jf. § 4.27.3.e.

Kommentar:

Dette gjelder også om man bryter en gjenstart!

- 4.33.2 Dersom det begås brudd på startnekt iht. § 4.33.1, skal spilleren ilegges bot av NBF, samt inndragning av eventuell premie.

Kommentar:

Straffbare forhold som ikke er fulgt opp fra NBFs side innen 1.august påfølgende sesong, er foreldet.

- 4.33.3 Dersom turneringsleder/puljeleder godkjenner at en spiller bryter midt i spillet, vil spilleren beholde resultatet på de fullførte seriene. Spilleren ilegges startnekt i hht. § 4.33.1.
- 4.33.4 Dersom en spiller under lagspill må bryte på grunn av åpenbar sykdom eller skade i en serie, må dette godkjennes av turneringsleder og/eller laglederne. Spilleren beholder da resultatet på fullførte serier. Ved godkjent forfall, kan ny spiller settes inn umiddelbart. Pinnefallet i denne serien registreres for laget-. Ellers gjelder bestemmelsene jf. § 4.24.4.

4.34 Irettesettelse

- 4.34.1 Bare turneringsleder og/eller puljeleder har rett til å irettesette spillere under en turnering.

Kommentar:

Men hva gjør man så i forbindelse med ligaspill??

- 4.34.2 Spillere som med vilje gjør overtramp, kaster kulen i rennen, forstyrrer eller forulemper omgivelsene eller på annen måte opptre usportslig, provoserende eller ukorrekt under en kamp/turnering, kan av turneringsleder utvises og må da forlate konkurransområdet umiddelbart. Ved lagspill kan eventuell reserve settes inn fra påfølgende serie. Den utviste spiller mister alt pinnefall oppnådd i turneringen. Innsatt reserve protokollføres med pinnefall og serier fra første spilte serie.

- 4.34.3 Spillere som møter til start påvirket av alkohol eller andre rusmidler, skal av turneringsledelsen nektes å starte i turneringen.

Kommentar:

Turneringsleder/puljeleder eller andre som er ansvarlig for turneringen kan avvise spillere.

- 4.34.4 Dersom man etter at spillet har startet oppdager at en spiller er påvirket av alkohol eller andre rusmidler, skal spilleren utelukkes fra resten av turneringen. All oppnådd pinnefall i turneringen strykes.
- 4.34.5 Turneringslederen skal ved brudd på §§ 4.34.3 og 4.34.4 sende rapport til spillerens klubb og kretsstyret. Ved grovere brudd på disse bestemmelsene, skal det også rapporteres til forbundsstyret/NBF.

Kommentar:

Egentlig burde alle brudd på disse bestemmelsene rapporteres, og ikke bare "grovere" brudd. Og forresten: Hva er "grovt" brudd? I forhold til hva...??

- 4.34.6 En spiller som i lagspill blir bortvist som følge av bestemmelsene jf. § 4.34.4 kan ikke erstattes av reserve, og laget må fullføre kampen/turneringen med en spiller mindre. Hvis arrangementet består av flere kamper, kan reserve settes inn i neste kamp. Dette kan f.eks. være aktuelt ved kvalifiseringsspill. Den utviste spiller kan ikke settes inn igjen. Ved eventuelt manglende reserve strykes alle kamper laget har spilt, for å unngå urettferdighet overfor 3. part.

4.35 Vikeplikt, spilleplikt etc.

Spillere som er klare til å gå opp på ansatsen for å slå sitt slag, skal ha følgende rettigheter og krav:

- 4.35.1 De kan forlange "fri bane" overfor spiller som er på vei opp til ansatsen på nærmeste bane til venstre.
- 4.35.2 De skal vike overfor spiller som er på vei opp på ansatsen eller gjør seg klar til å slå sitt slag på nærmeste bane til høyre.
- 4.35.3 Spillere skal være klare til å slå sine slag i det øyeblikk det er deres tur, og de skal ikke forsinke sitt tilløp eller slag såfremt nærmestliggende bane på begge sider er klare.
- 4.35.4 En spiller har 30 sekunder på seg fra det øyeblikket kula fra forrige spiller på banen er tilbake på kulereturen, til kula slippes av spillerens hånd jf. WTBA 4.21. Dette gjelder reelt spill uten hindringer. Turneringsleder vil måtte utvise skjønn dersom det skulle inntreffe situasjoner som spilleren ikke kan lastes for.
- 4.35.5 Dersom en spiller ikke følger instruksene i pkt 1-4, vil det bli definert som "slow-bowling". Det vil medføre en advarsel fra turneringsleder med et hvitt kort ved første tilfelle og en ny advarsel med gult kort ved andre tilfelle. Ingen annen straff gis i tilknytning til disse to advarslene. Ved tredje gangs advarsel for "slow-bowling" og ytterligere tilfeller i en og samme blokk (i utslagsturneringer regnes hvert trinn som egen

blokk), skal spilleren bli vist det røde kortet, og straffes med null kjeglefall i vedkommende spillerute.

Kommentar:

Eksempler på føring av spilleskjema ved rødt kort (slow-bowling)

Rute 4	5	6	7	8
8 / 9	9 / *	*	8 / 7	
60	70	70	87	

* = rødt kort

Rødt kort ved første kast i 6. rute med spare i foregående

Rute 4	5	6	7	8
8 / 9	9 / 9	9 / *	8 / 7	
60	70	70	87	

* = rødt kort

Rødt kort ved andre kast i 6.rute med spare i foregående (mister bonuspoengene!!)

- 4.35.6 En bowlingserie skal være ferdigspilt innen det tidsrom som anses normalt for vanlig spill, dersom ikke forsinkelsen skyldes baneklukk eller andre utenforliggende årsaker. Dersom dette ikke overholdes, skal spilleren eller spillerne først gis en advarsel. Dersom advarselen ikke har den tilsktede virkning, kan den/de det angår, utelukkes fra resten av turneringen. I så fall registreres oppnådd pinnefall og turneringens/ kampens totale antall serier.

Kommentar:

*Beregnet tidsforbruk europeisk: 20 minutter + 10 minutter pr. spiller i tillegg
2 pr. bane = 40 minutter*

*Beregnet tidsforbruk amerikansk: 25 minutter + 12.5 minutt pr. spiller i tillegg
2 pr. bane = 50 minutter*

Del A8

Fortsettelse:

TEMA: KONKURRANSEBESTEMMELSER, jf. kapittel 4

Bestemmelser som gjelder for turneringer som er godkjent av NBF.

Finaleformer

4.36 Retningslinjer for PP-spill

- 4.36.1 I PP-spill, møtes alle de kvalifiserte spillerne/lagene hverandre en og en, over en eller flere serier.
- 4.36.2 Ingen spiller 2 påfølgende serier med start på samme banepar, med unntak av de tilfeller hvor det er bare 4 spillere/lag.
- 4.36.3 Der det er praktisk mulig, bør spillere/lag fra samme klubb spille mot hverandre i første halvdel av PP-spillet
- 4.36.4 Eksempel på poengberegning (andre systemer kan benyttes):
20 matchpoeng for seier
10 matchpoeng for uavgjort
0 matchpoeng for tap
5 bonuspoeng for rent pinnefall 200-249
10 bonuspoeng for rent pinnefall 250-300
- 4.36.5 Ved likt total pinnefall i PP-finalen, skal rangeringen avgjøres av forutsetninger som nevnt nedenfor i oppsatt rekkefølge. Høyest rangeres den som:
- har høyeste pinnefall uten handikap og/eller bonus.
 - har høyeste pinnefall i innbyrdes oppgjør.
 - har oppnådd flest strike, inklusive de to ekstrslag i rute 10.
 - har oppnådd flest spare, inklusive ekstrslag i rute 10.
 - har minst differanse mellom høyeste og laveste serie.
 - har høyeste serie.

Kommentar:

NM - PP-finalene kan spilles med 1 eller 2 spillere på banen – evt forskjellig for kvinner og menn om det er praktisk i hallen.

4.37 Retningslinjer for stegfinale

- 4.37.1 Til stegfinale går de 3-6 beste i de aktuelle spilleklasser. Det må fremgå av innbydelsen hvor mange som går til stegfinale i de respektive klassene. Hvert steg betegnes som en egen kamp jf. § 2.10.2.
- 4.37.2 Det første steget avvikles mellom de to lavest rangerte. Vinneren går videre og møter neste på steget osv. fram til siste steg. På hvert steg spilles en serie.
- 4.37.3 I alle steg kan den høyest rangerte spiller velge hvem som skal starte med en rute på venstre bane. Spilleren som starter som nummer to spiller så en rute på høyre bane, og deretter en rute på venstre bane.

- 4.37.4 Det skal gis 2 prøveruter på hver bane for spillere som kommer inn. Dersom det skiftes banepar, skal det være to prøveruter for begge spillerne.
- 4.37.5 Dersom det spilles to serier i siste steg, kan den som leder etter første serie velge hvem som skal spille først i siste serie. Første rute skal spilles på venstre bane.
- 4.37.6 Det siste steget kan avgjøres på flere måter, og det må fremgå av innbydelsen hvilken form for steg man vil benytte. Dersom ikke annet er opplyst, benyttes pkt a).
- Det spilles to serier og det samlede pinnefall av disse to seriene teller som resultat.
 - Det spilles to serier, og seieren går til den som vinner serie nummer to.
 - Det spilles bare én serie, og den med høyeste pinnefall er vinner.
 - Det spilles bare én serie, men dersom den som leder etter kvalifiseringen taper denne serien, kan det spilles en serie til. Man kan da velge om denne andre serien alene avgjør resultatet, eller om det sammenlagte pinnefall av de to seriene skal telle.
- 4.37.7 Ved likhet spilles roll-off jf. 4.39.5 inntil en vinner er kåret.

Kommentar:

I del B1 – arrangement -, finnes skjema for baneoppsett ved stegfinaler (B1.2).

4.38 Retningslinjer for Bakers system

- 4.38.1 Bakers system kan benyttes ved cup-, PP-, eller vanlig seriespill.
- 4.38.2 Det kan spilles med fra 3 til 5 spillere.
Med 3 spillere spiller nr. 1 rute 1-4-7-10,11 og 12, nr. 2 rute 2-5-8. og nr. 3 rute 3-6-9.
Med 4 spillere spiller nr. 1 rute 1-5-9, nr. 2 rute 2-6-10,11 og 12, nr. 3 rute 3-7, og nr. 4 rute 4 og 8.
Med 5 spillere spiller nr. 1 rute 1-6, nr. 2 rute 2-7, nr. 3 rute 3-8, nr. 4 rute 4-9 og nr. 5 rute 5 og 10,11 og 12.
- 4.38.3 **3-mannslag**
Med 3-mannslag vil det være ideelt å spille bolker à 3 serier, for dersom man lar spillerekkefølgen være uendret i alle seriene, får alle spillerne spille sisterute, siden spiller nr. 1 starter i første serie, spiller nr. 2 i andre serie og spiller nr. 3 i tredje serie. Lagene skifter bane etter hver serie (europeisk). Ved cup eller PP spilles alle bolker på samme banepar.
- 4.38.4 **5-mannslag**
Med 5-mannslag kan man spille hvilket antall serier som helst. Med vanlig seriespill spilles europeisk, dvs. lagene bytter bane etter hver serie. Det mest ideelle ved cup eller PP er kamper à 2 eller 4 serier med bytte etter hver serie, og hele kampen spilles på samme banepar.
- 4.38.5 **Eksempel på poengberegning** (andre systemer kan benyttes)
Ved 2 serier får man 1 poeng pr. serie for seier og 1 poeng for totalen, i alt 3 poeng.
Ved 3 serier får man 1 poeng for seier pr. serie og 1 poeng for totalen, i alt 4 poeng.
Ved likhet i pinnefall blir det deling av poeng, og ½ poeng på hver.
Ved 4 serier kan man ut fra det ovenstående få 5 poeng.

4.38.6 Ved cup kan man gjøre som i stegfinale dersom det er likhet mellom lagene; De samme spillerne som spilte siste rute opprinnelig, spiller ett kast med fullt oppsett på samme bane som de opprinnelig avsluttet på, jf. § 4.37.7 Den som får ned flest kjebler vinner. Ved fortsatt likhet etter første oppsett, gjentas prosedyren inntil det blir en avgjørelse.

4.39 Retningslinjer for andre finaleformer

4.39.1 Om en arrangør velger andre finaleformer, må det settes opp klare retningslinjer og bestemmelser som gjøres kjent sammen med invitasjon/plakat, jf. §§ 4.22.2-4.22.3. Eksempler:

4.39.2 Matchplay

Det spilles enkeltkamper mann mot mann.

Ved likhet under Matchplay, spilles ett kast på fullt oppsett på samme bane som siste kast i ordinær serie, jf. § 4.37.7. Den som får ned flest kjebler vinner. Ved fortsatt likhet etter første oppsett, gjentas prosedyren inntil det blir en avgjørelse. For hvert nytt oppsett skal det byttes bane.

4.39.3 Karusellfinale

Alle spillere spiller én serie på samme bane/banepar.

Spilleren med laveste pinnefall blir slått ut.

Dersom to eller flere spillere står likt med laveste pinnefall, spilles ett kast på fullt oppsett, jf. § 4.37.7.

Når det gjenstår to spillere, spilles finale tilsvarende siste steget i en stegfinale, jf. §§ 4.37.5-4.37.7.

4.39.4 Shoot-out

Variant 1:

Alle spillerne spiller et fastsatt antall førsteslag.
De med flest strike vinner.

Variant 2:

Alle spillerne slår etter tur så mange førsteslag som de trenger, for å oppnå et fastsatt antall strike.

Den som bruker færrest slag for å oppnå det fastsatte antall strike, er vinneren.

Dersom flere spillere bruker like mange slag for å oppnå det fastsatte antall strike, avgjøres seieren ved ett kast på fullt oppsett, jf. § 4.37.7.

4.39.5 Roll-off

Det spilles ett kast med fullt oppsett på samme bane som siste kast i ordinær serie. Den som får ned flest kjebler vinner. Ved fortsatt likhet etter første oppsett, gjentas prosedyren inntil det blir en avgjørelse. For hvert nytt oppsett skal det byttes bane.

Del A9

TEMA: SPILLEREGLER, jf. kapittel 2

Disse reglene tilsvarer **Universal Playing Rules** gitt av WTBA. Disse reglene oppdateres fortløpende av Forbundsstyret og Lovkomiteen når det foreligger endringer.

2.1 Definisjoner

- 2.1.1 En *serie* består av ti ruter. En spiller slår to slag i hver rute dersom det ikke oppnås en strike. I den tiende ruten slås det tre slag dersom det oppnås strike eller spare på de to første slagene.
- 2.1.2 På *spilleskjemaet* er hver rute inndelt i 2 mindre delruter øverst, bortsett fra rute 10 som har 3 delruter. Bortsett fra når det blir strike skrives kjeglefall på det første slaget i øvre venstre delrute. På det andre slaget noteres kjeglefall ev. sparetegn (/), dersom alle slås ned, i øvre høyre delrute. Hvis ingen kjepler blir felt på et slag, markeres det med en (-). Dersom det ikke blir strike eller spare, skal pinnefall etter de to slagene fylles ut med en gang.

Kommentar:

Resultatet av et slag føres på skjemaet ved at hver nedslått kjeple teller 1 pinne. Ved føring av resultat på spillerskjema akkumuleres pinnefallet, dvs. at pinnefallet som er oppnådd i en rute, jf. pkt 5-11, legges til summen som er oppnådd i tidligere ruter i samme serie.

Eksempler på føring av spillerskjema:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
X	8 /	F 9	X	X	6 3	9 -	⑧ /	7 /	7 / 8
20	30	39	65	84	93	102	119	136	154

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8 F	6 /	X	X	X	X	8 -	8 /	X	X X X
8	28	58	88	116	134	142	162	192	222

Kommentar:

Det er viktig når spilleskjema føres manuelt, at tallene skrives slik at det ikke er grunnlag for misforståelse. Sparetegnet må skrives slik at det ikke kan forveksles med et 1-tall.

8	/	8	1		

Husk også at 10-ruten må være fylt ut med **alle** slag, slik som her:

X		8	/	7	/	X
128		145		165		

Ellers blir konsekvensen at:

Dersom det ikke står skrevet noe i siste delrute, regnes det som miss, og siste ekstrakastet vil ikke telle med!! Resultatet blir da:

X		8	/	7	/	
128		145		155		

Datautskrift godkjennes også, men når spilleskjema brukes, skal det fylles ut – og da er det viktig å få med seg resultatet i alle ruter!

Ved lagspill bruker man ofte «merker» for å se hvordan man ligger an. Se eksempel på føring av merker i Del 11.5 – "Merkeberegning"

- 2.1.3 En *strike* vil si at alle kjeplene felles på det første slaget i en rute. Strike markeres med en (X) i øvre venstre delrute. Pinnefall for en strike er 10 pluss antall kjepler som felles på de neste to slagene.

Kommentar:

Utregningen i den ruten der strike oppnås, utsettes derfor til ytterligere to slag er spilt. Ved strike i første slag i rute 10, skal det spilles ytterligere to slag, og samlet resultatet av disse slagene legges sammen og utgjør pinnefall i 10. rute.

- 2.1.4 To påfølgende strike er en *dobbel*. Pinnefall for den første striken er 20 pluss kjelefall på slaget som følger etter den andre striken.
- 2.1.5 Tre påfølgende strike er en *trippel*. Pinnefall for den første striken er 30. I den tiende ruta vil tre påfølgende strike telle 30 totalt. For å oppnå maks pinnefall på 300 i en serie, må det spilles 12 strike i rekkefølge.
- 2.1.6 En *spare* vil si at de resterende kjeplene etter det første slaget i en rute felles på det andre slaget. Spare markeres med en (/) – diagonal strek fra hjørne til hjørne – i øvre høyre delrute. Pinnefall for en spare er 10 pluss kjelefall på det neste slaget.

Kommentar:

Uttellingen for en spare er 10 pinner, pluss det antall pinner som blir slått ned på det neste slaget. Utrekningen i den ruten der spare oppnås, utsettes derfor til ytterligere ett slag er slått. Ved spare i delrute to i rute 10, skal det spilles ytterligere ett slag, og resultatet av dette slaget legges til og utgjør det totale pinnefall i ruten.

- 2.1.7 Dersom en spiller ikke får ned alle kjeplene på to slag kalles det en *tomrute*⁷. I en tomrute telles det antall kjepler som har falt etter to slag i ruten. I utregningen blir pinnefall summen av de to kjelefallene.
- 2.1.8 En *splitt* er et oppsett der de gjenværende kjeplene etter det første slaget ikke inneholder kjele nummer 1 og:
- minst en kjele er felt mellom to av de gjenværende kjeplene; f.eks. 7-9 og 3-10.
 - minst en kjele er felt foran to eller flere gjenværende kjepler; f.eks. 5-6 og 4-5-7.
- Splitt markeres vanligvis⁸ med en sirkel rundt antall kjepler som ble felt på det første slaget
- 2.1.9 *Overtramp* jf. § 2.8 markeres med bokstaven F i den delrute som tilsvare det slag der overtrampen skjedde, og ingen av de felte kjepler ved dette slaget medregnes.
- 2.1.10 *Kjelefall* er de kjeplene som faller på hvert enkelt slag, og føres i hver enkelt delrute.
- 2.1.11 *Pinnefall* er en utregnet størrelse. Pinnefall på en serie kan også inneholde handikap og bonus. Benytter «rent pinnefall» når handikap og bonus ikke er inkludert.

2.2 Spille typer

- 2.2.1 Spill på to baner (amerikansk)
- En serie spilles på to nabobaner.
 - Spillerne spiller i fast rekkefølge og alternerer mellom de to banene i annenhver rute.
 - Ekstraslag i rute 10 spilles på samme bane som det første slaget i denne ruten.
 - Dersom det spilles flere serier på samme banepar, skal ny starte på samme bane som man avsluttet forrige serie.
- 2.2.2 Spill på en bane (europeisk)
- En serie spilles på en enkelt bane.
 - Spillerne spiller i fast rekkefølge alle 10 rutene på samme bane.
- 2.2.3 Turneringsarrangører bestemmer selv hvilken spilltype som skal benyttes jf. § 4.22.2 c. Det kan benyttes ulike spillestil i innledende og finalespill.⁹

⁷ WTBA definerer ikke en "ikke tatt splitt" som tomrute.

⁸ På datascore blir det ofte benyttet røde tall for å markere splitt.

⁹ World-Cup kvalifiseringsturneringer følger eget reglement og skal benytte amerikansk spillestil.

Kommentar:

Det er opp til arrangør hvordan spillerne skal forflytte seg til ny bane. Det kan, ved amerikansk spillestil, spilles en eller to serier pr. banepar. Ved europeisk spillestil kan det flyttes for eksempel 3 eller 5 baner, eller høyre bane kan flytte x antall baner til høyre og venstre banepar x antall til venstre. Ingen skal spille flere ganger på samme bane/banepar, dersom dette er mulig. Ved færre baner/banepar enn antall serier, lar det seg ikke gjøre i praksis. Da er det viktig at man ikke spiller flere serier etter hverandre på samme banepar.

2.3 Gyldig slag – kjeplene teller

- 2.3.1 Et gyldig slag er utført når bowlingkulen har forlatt spillerens hånd/ hender og har passert overtrampslinjen ut på banen.
- 2.3.2 Alle slag teller såfremt slaget ikke erklæres ugyldig jf. § 2.6.
- 2.3.3 Et slag må i sin helhet utføres manuelt jf. § 3.23.1.
- 2.3.4 Ingen gjenstander som løsner ved avlevering (eller er i bevegelse under avlevering) kan festes i eller til bowlingkulen.
- 2.3.5 Spillere som har amputert arm eller en vesentlig del av armen, har anledning til å benytte spesialutstyr beregnet på å kunne holde kulen og utføre slaget jf. § 3.23.¹⁰
- 2.3.6 Felte kjepler som følge av et gyldig slag, og som skal krediteres spillerne og fjernes før neste slag, inkluderer:
- Kjepler som er slått ned eller av kjelebordet (pindekket) av bowlingkulen eller andre kjepler.
 - Kjepler som er slått ned av kjepler som spretter tilbake fra sideveggene (kickbacks) eller bakre stopp-pute.
 - Kjepler som er slått ned av kjepler som spretter tilbake fra senket bom som ennå ikke er i bevegelse på kjelebordet.
 - Kjepler som står på skrå og støtter seg mot sidevegg (kickback).
 - Kjepler som slås ned, men blir liggende på banen eller i rennen.

2.4 Gyldig slag – kjeplene teller ikke

- 2.4.1 I følgende tilfeller regnes slaget som gyldig, men kjeplene som felles skal ikke medregnes:
- Bowlingkulen forlater banen før den når kjeplene
 - Bowlingkulen spretter tilbake fra bakre stopp-pute.
 - Kjepler som spretter tilbake etter å ha vært i kontakt med en manuell kjelesetter.
 - Kjepler som berøres av kjeplereisemaskinen.
 - Kjepler som faller når allerede felte kjepler fjernes.
 - Kjepler som felles av en manuell kjelesetter.
 - Spilleren gjør overtramp jf. § 2.8.
 - Et slag er utført med kjeple liggende på banen eller i bomrennen, og bowlingkulen kommer i kontakt med den før kulen forlater banen.
 - Hvis spilleren ikke har tommelen i eller over tommelhullet. Det tillates ikke at kulen holdes motsatt vei, slik at tommelen er rettet 180 grader bort fra tommelhullet.

¹⁰ USBC har en paragraf for funksjonshemmede (4c/d).

- 2.4.2 Ved ulovlig kjegefall skal alle kjegele som ble ulovlig felt settes tilbake på sin opprinnelige plass dersom spilleren har ett kast til i ruten.

2.5 Andre kjegele relaterte hendelser

- 2.5.1 Når det spilles på ett fullt oppsett eller for å spare, og det oppdages at en eller flere kjegele står feil, men ikke mangler, straks etter at kula er avlevert, regnes slaget som godkjent og de resulterende felte kjegele teller. Det er hver enkelt spillers ansvar å sjekke om oppsettet er korrekt. Spilleren må kreve at oppsettet rettes før avlevering, ellers regnes oppsettet som akseptert, jf. dog § 4.22.3 k.

Kommentar:

Dersom reisemekanismen ikke gjenreiser samtlige kjegele som stod igjen etter første slaget, skal kjegele/-r som ikke blir reist, settes på sin plass manuelt før neste slag.

- 2.5.2 Ingen flytting skal gjøres av kjegele som står igjen etter et (lovlig) slag. Det vil si at kjegele som blir flyttet eller feilplassert av en kjegele reisemaskin skal bli stående og ikke skal korrigeres manuelt.
- 2.5.3 Kjegele som spretter tilbake og blir stående på banen regnes ikke som felt.
- 2.5.4 Bare de kjegele som faktisk er lovlig falt jf. § 2.4.1 skal regnes som felte.
- 2.5.5 Dersom en kjegele blir ødelagt eller sterkt skadet under spilllets gang, skal den straks erstattes med en annen som er tilnærmet like tung og like mye slitt som de øvrige kjegele i oppsettet. Arrangementsledelsen avgjør om kjegele skal erstattes.

2.6 Ugyldig slag

- 2.6.1 Et slag erklæres ugyldig dersom et av følgende inntreffer:
- Det gjøres oppmerksom på at en eller flere kjegele manglet i oppsettet etter at kula er avlevert, men før neste slag på samme bane.¹¹

Kommentar:

Dersom turneringsleder/puljeleder ikke har sett hva som skjedde og ingen kan bekrefte at kjegele manglet, kan spilleren, om han holder på sitt, forlange provisorisk rute, se § 2.9

- En manuell kjegelesetter berører en stående kjegele før kula når fram.
- En manuell kjegelesetter fjerner eller berører en felt kjegele før den ligger rolig.
- En spiller bowler på feil bane eller når det ikke var hans tur, jf. også § 2.7.
- En spiller blir fysisk hindret av en annen spiller, tilskuer eller et bevegelig objekt, eller av kjegele reisemaskinen mens slaget utføres og før kula er avlevert. I dette tilfellet kan spilleren velge om han vil akseptere slaget eller få det erklært ugyldig.
- En kjegele blir flyttet eller ramler mens slaget utføres, men før kula når fram til kjegelebordet.

¹¹Manglende kjegele(r) må ha vært sett av turneringslederen/puljelederen, eller spilleren må ha sagt ifra før kula kommer til kjegelebordet slik at andre spillere har mulighet for å bekrefte manglende kjegele(r).

g) En avlevert kule kommer i kontakt med et fremmedlegeme på banen.

2 Ved ugyldige slag skal kjelele settes opp igjen og spilleren får lov til å ta slaget på nytt.

2.7 Spill på feil bane

2.7.1 Dersom en spiller bowler på feil bane skal slaget skal erklæres ugyldig og spilleren må spille på nytt på riktig bane.

2.7.2 Dersom en spiller på hvert lag på et banepar spiller på feil bane skal slagene erklæres ugyldig og spillerne må spille på nytt på riktig bane.

2.7.3 Dersom flere enn nevnt i punkt 2.7.1 og 2.7.2 har spilt på feil bane, skal serien (ved europeisk spillestil)/ruten (ved amerikansk spillestil) spilles ferdig uten omflytting, hvoretter neste serie/rute spilles på den banen som opprinnelig var bestemt.

Kommentar:

Pass på at det blir ført riktig pinnfall. Spesielt om dataregistreringen ikke kan justeres.

2.8 Overtramp

2.8.1 Overtramp inntreffer når en del av spilleren¹² berører eller passerer overtrampslinjen og berører bane, utstyr eller bygning¹³ under avlevering¹⁴ eller mens kulen ennå er i spill.

Kommentar:

Dersom den automatiske overtrampskontrollen ikke registrerer feil, skal overtramp også dømmes i de tilfeller der spilleren gjør et synlig overtramp selv om fotens fremste del ikke berører overtrampslinjen eller banen. Fysiske hinder som skal hindre en spiller i å gjøre overtramp, er forbudt.

2.8.2 En kule er i spill etter avlevering og helt til samme eller en annen spiller står klar på ansatsen for å gjøre neste slag (på samme bane) eller kulen er kommet tilbake på kulereturen.

Kommentar:

OBS: - Spillere som jobber i hallen, har ved feil på banene når de spiller turnering, ofte en tendens til å springe ned for å rette feilen - før kula har kommet tilbake. Det er viktig at turneringsleder blir gjort oppmerksom på dette, ellers kan det faktisk bli regnet som overtramp!

¹² Klær og sko regnes som en del av spilleren. Ting som faller ut på banen (mynter, penner, smykker) regnes ikke som en del av spilleren og medfører ikke overtramp. Spilleren bør be noen andre hente det, eller få tillatelse fra puljeleder til å hente det selv.

¹³ Overtrampslinjen fortsetter i begge retninger, og en spiller kan få overtramp på en nabobane.

¹⁴ Dersom kulen ikke slippes regnes det ikke som overtramp, og spilleren kan gå tilbake og starte ansatsen på nytt.

- 2.8.3 Dersom en spiller gjør overtramp med vilje, skal han straffes med 0 i pinnefall i den ruten, og han mister retten til å ta eventuelt andreslag. Viljeovertramp kan også medføre utvisning, jf. § 4.34.2.

Kommentar:

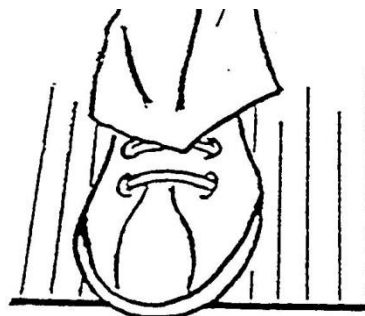
Viljeovertramp under prøvespill ved begrenset antall ruter, f. eks. stegfinale, er å betrakte som usportslig opptreden. Jf. § 2.8.3 vil det kunne medføre utvisning.

- 2.8.4 Ved overtramp regnes slaget som godkjent, men felte kjebler teller ikke jf. § 2.1.9. Dersom overtrampet skjedde på første slag i ruten skal alle kjeblene reises før neste slag.
- 2.8.5 Selv om den automatiske overtrampskontrollen eller overtrampsdommeren ikke markerte overtramp, skal det registreres som overtramp dersom det ble sett av
- Lagkaptein på begge lag (ved lagspill), eller minst to andre spillere.
 - Offisiell protokollfører.
 - Puljeleder eller turneringsleder.
- 2.8.6 Det er ikke mulig å protestere på overtramp bortsett fra dersom
- Det kan vises at den automatiske overtrampskontrollen ikke fungerer riktig.
 - Det er overveldende bevis for at det ikke var overtramp¹⁵.

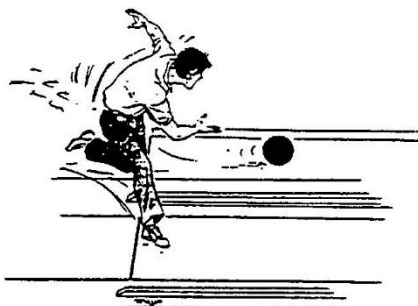
¹⁵ Dette kan f.eks. være videoopptak.

Disse eksemplene er overtramp!

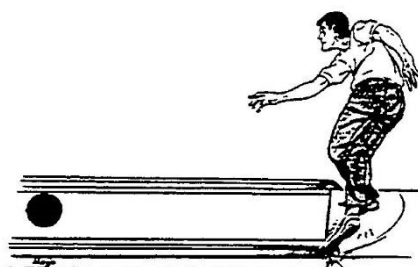
Typisk eksempel på overtramp:

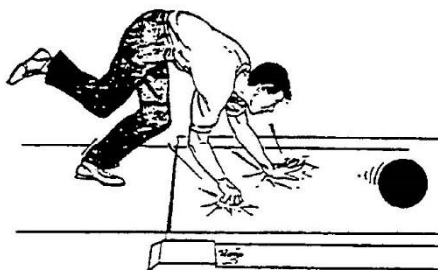
Dette er også overtramp:

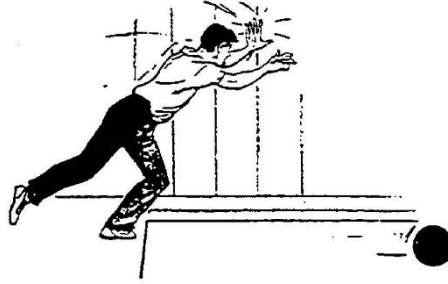
- 1.** *Spilleren mister balansen og passerer overtrampslinjen på inntilliggende bane.*

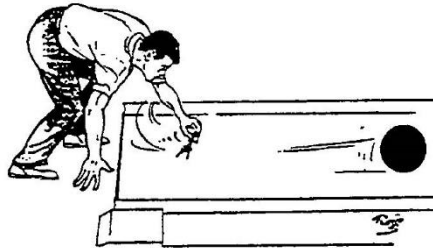
- 2.** *Spilleren svinger ut med høyrebeinet (høyrehendt) og vender siden i baneretningen, slik at høyrefoten passerer overtrampslinjen på nabobanen.*

- 3.** *Spilleren får bråstopp og ramler inn på banen, slik at han støtter seg på «feil» side av overtrampslinjen mens føttene er på rett side.*

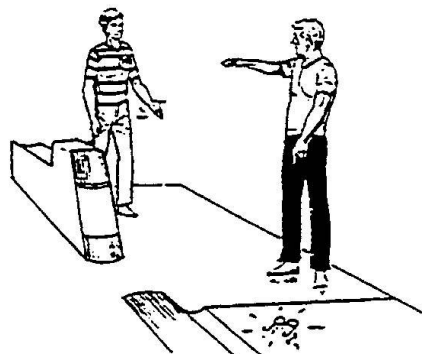

4. Spilleren mister balansen i slippøyeblikket og støtter seg mot vegg eller stolpe på «feil» side av overtrampslinjen.

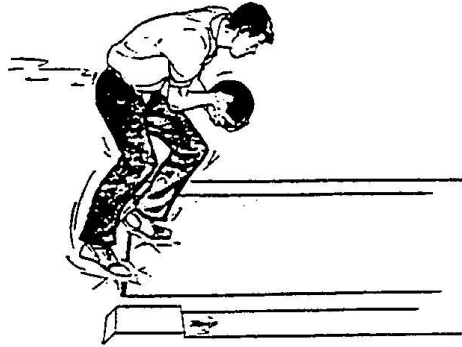

5. Spilleren mister noe (briller e.l.) på feil side av overtrampslinjen i slippøyeblikket og plukker det opp umiddelbart.

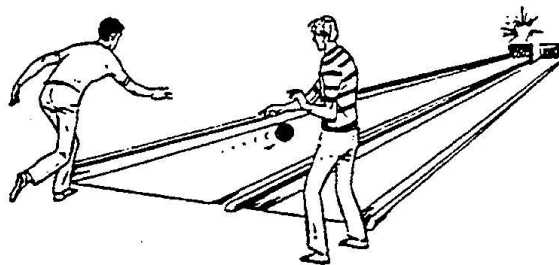
Dette er IKKE overtramp:

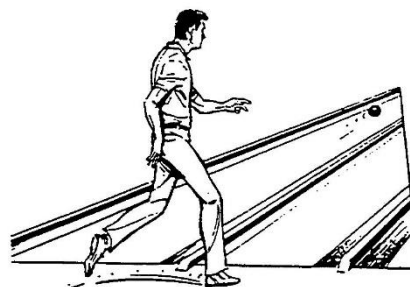
1. OBS! Spilleren varslar turneringsleder/puljeleder eller motspiller om at noe er mistet og venter til slaget er ferdig med å plukke det opp.

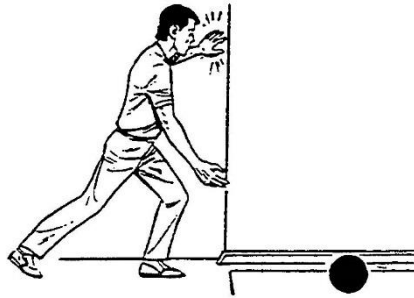
2. Spilleren mister balansen i siste steget og går over overtrampslinjen med begge bena, **men slipper ikke kula.**

3. Overtrampslampen lyser, men spilleren har ikke overtramp, noe som turneringsleder eller motspiller tydelig ser.

4. Spilleren har sluppet kula og svinger over på en av sidebanene uten å passere overtrampslinjen.

5. Spilleren har etter slippet dårlig balanse og støtter seg mot en vegg eller stolpe uten å passere den forlengede overtrampslinjen.

2.9 Provisorisk rute

- 2.9.1 En provisorisk rute skal spilles dersom spilleren har protestert på overtramp, gyldig pinnefall eller ugyldig slag, og det ikke kan avgjøres av puljeleder på stedet.
- 2.9.2 Hvis uoverensstemmelsen gjelder første slag i en rute, eller andre slaget i tiende rute når det har vært strike på det første:
- Dersom det gjelder overtramp skal spilleren fullføre ruten og deretter spille ett provisorisk slag på et fullt oppsett.
 - Dersom det gjelder gyldig pinnefall skal spilleren fullføre ruten og deretter spille ett slag på det oppsettet som ville vært dersom de(n) kjeglen(e) som det er reist tvil om ikke hadde falt.
 - Dersom det gjelder ugyldig slag skal spilleren fullføre ruten og deretter spille en helt ny provisorisk rute.
- 2.9.3 Hvis uoverensstemmelsen gjelder et spareforsøk eller tredje slag i tienderuten spilles det bare et provisorisk slag dersom det gjelder et ugyldig slag. Det provisoriske slaget skal spilles på det samme oppsettet som stod på det ugyldige slaget.
- 2.9.4 Protokoll føres for begge pinnefallene i den rute hvor et provisorisk slag forekommer. Protesten oversendes turneringsleder, jf. § 13.2.2.

Kommentar:

- Om en protest mot overtramp eller kjeglefall er gjort og saken ikke umiddelbart kan avgjøres, skal spilleren slå et provisorisk slag eller spille en provisorisk rute.*
- Prinsippet ved denne regel er at turneringslederens oppfatning skrives i den ordinære ruten og spillerens oppfatning i den provisoriske.*
- Provisorisk rute plasseres slik i protokollen at den er lett å tyde etter turneringen, f.eks. på baksiden av originalskjemaet med nøyte markering av serie, rute og bane.*
- Rett til å be om provisorisk rute har spiller, turneringsleder, og ved lagspill – også spillerens lagleder.*
- Turneringsleder kan ikke nekte spilleren å få provisorisk rute. Spilleren kan heller ikke nekte å ta en slik rute dersom turneringsleder ber om det.*
- HUSK: Provisorisk rute skal kun spilles når det er tvil om overtramp eller ved kjeglefall.*
- Eksempler på føring av provisorisk rute, se tilleggsstoff Del 16 – Provisorisk rute.*

2.10 Bowlingkule - endre overflate

- 2.10.1 Det er tillatt å vaske/polere en kules overflate for hånd såfremt det ikke forsinkes spillet. Alle kjemikalier som ev. brukes må stå på WTBA's liste over godkjente produkter. En komplett, oppdatert liste over disse produkter er tilgjengelig på WTBA's hjemmeside og inkluderer alt listet i avsnittet "Acceptable during certified competitions".
- 2.10.2 Endring av en kules overflate utenom det som er nevnt i § 2.10.1, er kun tillatt utenfor konkurranseområdet eller på spesielt angitte plasser i forbindelse med godkjent prøvespill og mellom puljer, samt mellom semifinaler og finaler i et sluttspill. Det er da tillatt å bruke produkter som er listet i avsnittet "Products Containing Solids or Abrasives". Produkter som står i avsnittet "Not acceptable at any time", er ikke tillatt brukt under noen omstendighet.
- 2.10.3 Alle tilsetningsstoffer, som vaskemidler, talkum etc., som benyttes i forbindelse med vask og justering av overflate, fingerhull osv., må være tørket fullstendig av kula før den benyttes tas inn i konkurranseområdet, jf. § 3.21.1.
- 2.10.4 Overtredelse av bestemmelsen i § 2.10 medfører strykning av pinnefall i vedkommende serie. jf.

Kommentar:

*Rosinbag og talkum er produkter som er fremmedlegemer på kula og må tørkes av helt før kula spilles. I tillegg må disse produktene bare brukes som hjelpemiddel for grep, og ikke plasseres andre steder på kulas overflate!!!
Dette betyr at kula må tørkes av etter å ha brukt f. eks talkum over kulehullene.*

2.11 Ansatsen må ikke tilsmusses.

- 2.11.1 Det er ikke tillatt å bruke noe på ansatsen som gjør forholdene dårligere for de andre spillerne¹⁶.
- 2.11.2 Dette inkluderer, men er ikke begrenset til: talkumpulver, pimpstein (kalk) eller harpiks på skoene; såler eller hæler som setter merker.

2.12 Feil på spilleskjema

- 2.12.1 Feilføringer eller regnefeil skal rettes av puljeleder/ turneringsleder straks feilen er oppdaget. Spilleren skal informeres om rettelsen. Ved tvil er det turneringsleder som avgjør.
- 2.12.2 Tidsfrist for å protestere på slike feil er 1 time etter avsluttet pulje/ blokk, men før premieutdeling, eller før neste runde i en utslagsturnering starter, dersom dette tar mindre enn 1 time.
- 2.12.3 Alle protester i henhold til denne paragrafen må gjelde en spesifikk feil, og kan ikke benyttes til å dekke et tidligere eller tilsvarende brudd.

¹⁶ Puljeleder kan nekte en spiller å spille videre dersom han etter henstilling ikke slutter å smusse til ansatsen.

2.13 Tilleggsregler for turneringer

NBFs konkurransebestemmelser, kapittel 4, gjelder for godkjente turneringer i Norge. Turneringsarrangør kan ha noen avvikende regler, men disse må opplyses om jf. § 4.22.3

Del A10

TEMA: UTSTYRSMANUAL, jf. kapittel 3

Baner, kjegler og kuler som benyttes ved bowling er spesifisert i USBC **Equipment Specifications Manual** (www.bowl.com). Dette kapittelet er en oversettelse av WTBA Statutes and Playing Rules kapittel 9, 10 og 11 vedrørende samme. Ved avvik mellom tekstene er det USBC som gjelder. Dette kapitlet oppdateres fortløpende når det blir vedtatt endringer av USBC/WTBA.

Baner

3.1 Introduksjon

- 3.1.1 Dette kapitlet inneholder basis spesifikasjonene for bowlingbaner, -kjegler og -kuler. Detaljert teknisk spesifikasjon, og prosedyrer for testing er gitt i USBC Equipment Specifications Manual.
- 3.1.2 WTBA Presidiet har fullmakt til å ta endelige beslutninger vedrørende alle bestemmelsene i dette kapitlet.
- 3.1.3 Metriske mål (SI-enheter) er bare gitt som referanse, hvis det er tvil er det de amerikanske målene som gjelder. Følgende konverteringsfaktorer benyttes:
 - a) 1 tomme = 25,4 mm
 - b) 1 fot = 12 tommer = 304,8 mm
 - c) 1 pund = 453 g
 - d) 1 unse (ounce) = 1/16 pund = 28,349 g

3.2 Konstruksjon

- 3.2.1 En godkjent bowlingbane, inklusive bomrenner, sidevegger (kickbacks) og ansats, må være laget av tre og/eller syntetisk materiale.
- 3.2.2 Materialet må ha blitt testet og godkjent i henhold til gjeldende retningslinjer for den angitte perioden.

3.3 Ansats

- 3.3.1 Ansatsen skal være minst 15 fot (4572 mm) lang regnet fra overtrampslinjen. Den skal være vannrett, uten hindringer og uten fordypninger på mer enn ¼ tomme (6,4 mm).
- 3.3.2 Ansatsen skal være minst like bred som banen.

3.4 Overtrampslinje og overtrampskontroll

- 3.4.1 Overtrampslinjen skal ikke være smalere enn 3/8 tomme (9,5 mm) eller bredere enn 1 tomme (25,4 mm). Den må være tydelig markert på, eller innfelt mellom ansats og bane i minst hele banens bredde.

- 3.4.2 Det kan bli påkrevd å markere overtrampslinjen på vegger, søyler, skiller eller annet i forlengelsen av overtrampslinjen.
- 3.4.3 Alle sertifiserte bowlinghaller må ha en operativ overtrampsdetektor, eller et avsatt område til overtrampsdommer som har uhindret sikt til alle overtrampslinjene.

3.5 Lengde og bredde

- 3.5.1 Total lengde på en godkjent bowlingbane er 62 fot 10 3/16 tomme (19 156 mm), målt fra banesiden av overtrampslinjen til bakre kant av kjelebordet (pindekket), ikke inkludert endebordet.
- 3.5.2 Det skal være 60 fot \pm 1/2 tomme (18288 \pm 12,7 mm) fra banesiden av overtrampslinjen til midten av første kjele.
- 3.5.3 Det skal være 34 1/16 \pm 1/16 tomme (868,5 \pm 1,5 mm) fra midten av første kjele til bakre kant av kjelebordet (pindekket), ikke inkludert endebordet.
- 3.5.4 Banen skal være 41 1/2 \pm 1/2 tomme (1054 \pm 12,7 mm) bred.

3.6 Overflate

- 3.6.1 Banen må være fri for sammenhengende riper eller forhøyninger. Det tillates ingen fordypninger eller forhøyninger større enn 0,4 tommer (1 mm) over et spenn på 42 tommer (1067 mm). Banen skal ikke helle mer enn 0,4 tommer (1 mm)
- 3.6.2 Banen skal ha samme type overflate fra kant til kant på hele banen. Friksjonskoeffisienten skal ikke overstige 0,29 når den måles med et godkjent måleinstrument.
- 3.6.3 Alle overflatematerialer og syntetiske overflater som benyttes til bowlingbaner må friksjonstestes i laboratorium før det blir benyttet til godkjent spill.

3.7 Merker og markeringer

- 3.7.1 Merker og markeringer på baner og ansats er tillatt hvis de er i overensstemmelse med bestemmelsene i denne paragrafen.
- 3.7.2 Målt fra overtrampslinjen, kan inntil 7 merker innfelles i, eller stemples på ansatsen etter følgende avstander: 2-6 tommer (51-152 mm); 9-10 fot (2743-3048 mm); 11-12 fot (3353-3658 mm); 14-15 fot (4267-4572 mm). Hver rekke med merker må være parallell med overtrampslinjen, og hvert merke må være ensfarget sirkulært med maks diameter på 3/4 tomme (19 mm).
- 3.7.3 6-8 fot (1828-2438 mm) fra overtrampslinjen kan inntil 10 siktemerker felles inn, eller stemples på banen. Merkene må være parallellt med overtrampslinjen, og hvert merke må være ensfarget sirkulært med maks diameter 3/4 tomme (19 mm).
- 3.7.4 12-16 fot (3658-4877 mm) fra overtrampslinjen kan inntil 7 siktemerker felles inn, eller stemples på banen. Merkene må være ensfarget og kan være runde, pilformet, diamantformet, triangulære eller rektangulære. Et merke må ikke være over 1 1/4 tomme (31,8 mm) bred og 6 tommer (152,4 mm) lang. Det må være jevn avstand mellom merkene, og de må være i et uniformt mønster.

- 3.7.5 33-44 fot (10058-13411 mm) fra overtrampslinjen kan det være inntil 4 siktemerker. Merkene må være ensfarget og ikke bredere enn en stav eller lengre enn 36 tommer (914,4 mm).
- 3.7.6 Innfelte merker eller logoer skal være laget av tre, fiber eller plastikk, og skal være i flukt med overflaten rundt. Når merkene er stemplet på, skal de være stemplet på før det lakkeres / overflatebehandles. På et banepar skal det være like markeringer på begge baner og ansatser. Det skal være lik markering på alle baner og ansatser innenfor det som utgjør en naturlig avdeling i en hall.
- 3.7.7 I WTBA mesterskap skal det være en referansemarkering på begge sider av ansatsen 12 og 15 fot (3658 og 4572 mm) fra overtrampslinjen.

3.8 Kjegleområdet

- 3.8.1 Detaljerte krav til kjeglebordet (pindekket), bomrenner, sidevegger (kickbacks), stoppute og kjeglebrønn (pit) finnes i USBC Equipment Specifications Manual.

3.9 Kjeglereisemaskin

- 3.9.1 Alle automatiske kjeglereisemaskiner må testes og godkjennes i henholdt til gjeldende retningslinjer.
- 3.9.2 Kjeglereisemaskiner må være konstruert for å kunne virke under alle situasjoner som normalt oppstår under godkjent spill.

3.10 Krav til oljing

Følgende krav til oljing gjelder for alle godkjente konkurranser:

- 3.10.1 Samme merke/oljetype må benyttes over hele den delen av banen som er oljet. Samme merke/oljetype må benyttes på alle banene som er i bruk i en konkurranse. Etter at banene er oljet skal det være olje i hele banens bredde på den delen av banen som er oljet. Som retningslinje bør oljeforholdet mellom midten og kanten være 2,5:1, og avtagende i lengderetningen.
- 3.10.2 Lengden på den oljebelagte delen av en bane, inkludert uttrukket del, skal være mellom minimum 33 fot (10 058 mm) og maksimum 47 fot (14 326 mm).

Kjeglør

3.11 Material

- 3.11.1 Godkjente kjeglør bør være tilvirket av ubrukt, frisk, helved lønn.
- 3.11.2 Alle kjeglør kan lages av et helt stykke, eller lamineres av to eller flere deler, forutsatt at kjeglene klarer de spesifiserte kravene.
- 3.11.3 Kjeglør som er laget av andre materialer enn helved lønn, kan bli benyttet i godkjente konkurranser forutsatt at de tilfredsstillr de tekniske spesifikasjonene, og har blitt testet og godkjent¹⁷.

¹⁷ Godkjenning gis bare av USBC.

3.12 Vekt

- 3.12.1 En standard trekjegle eller plastbelagt kjegle skal veie mellom 3 pund 6 unser og 3 pund 10 unser (1531-1645 g).
- 3.12.2 Syntetiske kjegler vil få fastsatt vektgrensene når de testes. Spennet kan uansett ikke være mer enn 2 unser (56,7 g) mellom letteste og tyngste. Alle kjegler utenfor vektintervallet er ikke godkjent for bruk i godkjente konkurranser.

3.13 Overflate

- 3.13.1 Helstøpte eller laminerte trekjegler skal overflatebehandles med alminnelige midler for tre. Dette laget skal være gjennomsiktig og/ eller hvitpigmentert, med unntak av halsmarkeringer, logoer eller (fabrikant)navn. Overflatelag på 0,004 tommers (0,001 mm) tykkelse er akseptable.
- 3.13.2 Kjegler benyttet i WTBA-konkurranser skal bare ha navn/ logo til produsent eller distributør, og være merket med "USBC Approved".
- 3.13.3 Bortsett fra akseptabel slitasje, halsmarkeringer og farge, må alle kjevlene i ett sett være like i utseende, inklusive overflate og merke¹⁸.
- 3.13.4 I godkjente konkurranser er det tillatt å benytte fargede kjegler, såfremt alle kjevlene i settet er like.

3.14 Utforming og størrelse

- 3.14.1 En kjegle skal være $15 \pm 1/32$ tommer høy (380-382 mm).
- 3.14.2 Største diameter er 4,755-4,797 tommer (121-122 mm) 4,5 tommer (114 mm) over bunnen.
- 3.14.3 Hodet på kjevlene skal ha en jevn bue med radius $1,273 \pm 1/32$ tommer (31,5-33 mm)
- 3.14.4 Kjeglebunner må godkjennes og tilvirkes i samsvar med spesifikasjonene i USBC Equipment Specification Manual.

3.15 Vedlikehold

- 3.15.1 Bruk av stålull eller sandpapir for å fjerne skitt og overflatesår; overflatebehandling og/ eller reparasjon av plastbelegg er tillatt, forutsatt at prosedyrene i USBC Equipment Specification Manual følges.
- 3.15.2 Kjegler må ikke males eller overflatebehandles med midler som ikke er testet og godkjent.

¹⁸ Dette betyr at kjegler som er skadet skal byttes ut. Den kjevlene som settes inn trenger ikke å være ny, men vekten skal stemme med vekten til resten av kjevlene i oppsettet.

Kuler

3.16 Markeringer

- 3.16.1 Alle kuler som blir benyttet i godkjente konkurranser må til enhver tid ha produktnavn, fabrikanthavn og serienummer lett synlig for identifikasjon.
- 3.16.2 Dersom serienummeret ikke er lesbart, må det graveres inn en ny ID¹⁹.

Kommentar:

Nummeret må være unikt, slik at kula kan identifiseres uten rom for tvil.

3.17 Material

- 3.17.1 Kulen skal være laget av et massivt ikke-metallisk materiale (dvs. ikke væske) uten hulrom. Under produksjonen kan det tilsettes inntil ½ unse (14 g) metall i form av partikler eller flak for dekorative formål. Metallet må være innstøpt og jevnt fordelt slik at det ikke påvirker kulens balanse, og være dekket av et gjennomsiktig lag på minst ¼ tommer (6,4mm).
- 3.17.2 Det er ikke tillatt å tilføre metall eller annet materiale som ikke tilsvarer kulens originale produksjonsmateriale. Likeledes er det ikke tillatt å øke vekten, eller endre balansen slik at den ikke klarer kravene.
- 3.17.3 Det er ikke tillatt å dekke kulens overflate med fremmede stoffer av noe slag.

3.18 Overflate

- 3.18.1 Kulens overflate skal ikke ha mønstrede fordypninger eller hakk, unntatt godkjente hull jf. § 3.26, identifikasjonsmerker og slitasjesår/ -merker.
- 3.18.2 Inngraverte bilder ansees ikke som mønstrede fordypninger.
- 3.18.3 Hvis overflatefriksjonen til kula blir endret ved sliping eller polering, må hele kula slipes eller poleres

3.19 Vekt og størrelse

- 3.19.1 Kula må ikke veie over 16,00 pund (7,25 kg). Det er ingen minimumsvekt.
- 3.19.2 Kula må ha en omkrets mellom 26,704 og 27,002 tommer (678,3-685,8 mm). Dette tilsvarer en diameter på 8,500-8,595 tommer (215,9-218,3 mm).

3.20 Hardhet

- 3.20.1 Kulens overflate må ha en hardhet på minst 72 D (durometer) ved romtemperatur (20-25 grader Celsius).
- 3.20.2 Det er ikke tillatt å endre kulens hardhet ved bruk av kjemikalier, løsemidler eller andre metoder.

¹⁹ Dersom nummeret er slitt bort, må det graveres inn en ny ID som kan identifisere kula uten rom for tvil.

3.21 Vask

- 3.21.1 Vaskemidler kan benyttes såfremt de ikke endrer kulens hardhet. Vaskemidlet må fjernes helt før kulen benyttes i spill jf.§ 2.10.3.
- 3.21.2 Vaskemidler som ikke klarer disse kravene kan ikke benyttes i godkjente konkurranser jf.§ 2.10.1.

3.22 Hjelpemidler

- 3.22.1 Løse deler er ikke tillatt i kulen, med unntak av deler som er beregnet for endring av greplengde eller størrelse på finger- eller tommelhull, såfremt disse delene sitter fast under spill og ikke kan fjernes fra kulen uten å ødelegges.
- 3.22.2 Avtakbare deler er tillatt dersom
- a) de benyttes til å endre greplengde, vinkel (pitch) eller størrelse på gripehull.
 - b) de er laget av ikke metallisk materiale.
 - c) de sitter fast under spill.
 - d) de ikke benyttes til å endre kulens statiske balanse.
 - e) det ikke blir hulrom under.
 - f) tettheten ikke overstiger 1,5 gram per cm³.

3.23 Mekaniske hjelpemidler

- 3.23.1 En bowlingkule må settes i spill som følge av en manuell handling. Det vil si uten hjelp av noen innretning/hjelpemidler i eller festet til kulen, som skilles/løser fra kulen eller er en bevegelig del i kulen når slaget utføres. Spillere som har amputert arm eller en vesentlig del av armen, har dog anledning til å bruke spesialutstyr beregnet på å kunne holde kulen og utføre slaget, forutsatt at spesialinnretningen kompenserer for den amputerte armen jf.§ 2.3.5.

3.24 Plugger, utsmykninger og logoer

- 3.24.1 Plugger kan settes i for å bore nye gripehull.
- 3.24.2 Det kan felles inn merker i bowlingkuler for opplysning, observasjon eller identifikasjon, såfremt de er i flukt med kuleoverflaten.
- 3.24.3 Det er ikke tillatt med hulrom i bowlingkulen.
- 3.24.4 Plugger og utsmykninger må være laget av materialer tilsvarende kulens originale produksjonsmateriale. Materialet må tilfredsstillе alle krav som stilles til bowlingkulen. Tettheten må ikke overstige 1,5 gram per cm³.

3.25 Tilvirkingsspesifikasjoner

- 3.25.1 Spesifikasjoner for fabrikasjon, som størrelse, rundhet, hardhet, rotasjonsradius og friksjonskoeffisient m.m., er gitt i USBC Equipment Specification Manual.

3.26 Boring

- 3.26.1 Følgende begrensninger gjelder ved boring av hull i bowlingkuler.
- 3.26.2 Inntil 5 hull eller fordypninger som benyttes til å gripe kulen; fingerhull/tommelhull.
- 3.26.3 Ett balansehull som ikke må overstige 1¼ tomme (31,8 mm) i diameter.

- 3.26.4 Ikke mer enn ett luftehull per gripehull. Dette må ikke overstige $\frac{1}{4}$ tomme (6,4 mm) i diameter.
- 3.26.5 Ett inspeksjonshull som ikke må overstige $\frac{5}{8}$ tomme (15,9 mm) i diameter og $\frac{1}{8}$ tomme (3,2 mm) i dybde.

3.27 Vekt

- 3.27.1 Følgende toleransegrenser gjelder for bowlingkuler som benyttes i godkjent spill.
- 3.27.2 Vekt over 10 pund (4,53 kg):
- Ikke mer enn 3 unser (85 g) toppvekt.
 - Ikke mer enn 1 unse (28 g) sidevekt eller fingervekt.
 - En kule uten tommelhull kan ikke ha mer enn 1 unse (28 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
 - En kule uten fingerhull kan ikke ha mer enn 1 unse (28 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
 - En kule uten hull kan ikke ha mer enn 1 unse (28 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
- 3.27.3 Vekt fra 8 pund (3,62kg) til og med 10 pund:
- Ikke mer enn 2 unser (57 g) toppvekt.
 - Ikke mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) sidevekt eller fingervekt.
 - En kule uten tommelhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
 - En kule uten fingerhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
 - En kule uten hull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
- 3.27.4 Vekt under 8 pund (3,62kg):
- Ikke mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) toppvekt.
 - Ikke mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) sidevekt eller fingervekt.
 - En kule uten tommelhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
 - En kule uten fingerhull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.
 - En kule uten hull kan ikke ha mer enn $\frac{3}{4}$ unse (21 g) forskjell mellom vilkårlige kulehalvdeler.

3.28 Sjekkpunkter ved kulekontroll

- 3.28.1 Kulens vekt. Skal ikke være over 16 pund (7,25 kg).
- 3.28.2 Det skal ikke være mer enn 5 gripehull.
- 3.28.3 Balansehull skal ikke være over $1\frac{1}{4}$ tomme (31,8 mm) i diameter.
- 3.28.4 Det kan være maks ett luftehull pr gripehull. Hullet skal ikke være over $\frac{1}{4}$ tomme (6,4 mm) i diameter.
- 3.28.5 Størrelse inspeksjonshull. Maks $\frac{5}{8}$ tomme (15,9 mm) i diameter, $\frac{1}{8}$ tomme (3,2 mm) dypt.

3.28.6 Statisk balanse. Må være i henhold til § 3.27.

3.28.7 Hardhet. Må være i henhold til § 3.20.

3.29 Kulesjekk

3.29.1 Kulesjekk foretas bare i konkurranser der det er innregistrering av kuler.

3.29.2 Ved kulesjekk sjekkes følgende punkter:

- a) At antall kuler er det samme som på registreringskjema.
- b) At kulenes ID-nummer er de samme som på registreringskjema.

Del A11

TEMA: Protest- og appellreglement, jf. kapittel 13

Retningslinjer for grunnlag, prosedyrer, behandling og saksgang i forbindelse med protester og appeller.

Forbundsstyret følger NIFs Straffebestemmelser jf. kapittel 11. Forbundsstyrets domsutvalg tar avgjørelser i saker om forgåelser med hjemmel i egne bestemmelser. Er forbundsstyret i tvil om sin kompetanse, konfererer de med idrettsforbundet som avgjør om saken hører inn under NBF, idrettskretsen eller idrettsforbundet.

13.1 Protester og behandling av protester

13.1.1 Den klubb/lag eller spiller som ønsker et arrangement kjent ugyldig eller på annen måte ønsker å legge ned protest, må gjøre dette i henhold til punktene under.

13.2 Protestgrunnlag

13.2.1 Gjelder protesten en arrangørs gjennomføring av et arrangement, må den være sendt *innen 48 timer* etter avsluttet spill til arrangørs overliggende myndighet. Samtidig må arrangør skriftlig meddeles *innen 1 time* (etter avsluttet spill) at protest vil bli innsendt.

13.2.2 Gjelder det forhold under arrangementet, må lagleder/spiller melde fra til turneringsleder/ puljeleder om at protest vil bli nedlagt, *før* de forlater konkurranseområdet.

13.2.3 Ved andre forhold enn de nevnt foran, må det også gis melding til turneringsleder/puljeleder at protest vil bli nedlagt.

13.3 Protesters utferdigelse, protesttid, protestgebyr

13.3.1 Protest fra en klubb/lag skal være skriftlig og undertegnet av klubbens/lagets fungerende leder. Den skal sendes rekommandert eller innleveres mot datert kvittering. Protest fra enkeltmedlemmer skal underskrives av vedkommende og sendes rekommandert eller innleveres mot datert kvittering.

13.3.2 Protest etter jf. §§ 13.2.2 – 13.2.3 må sendes vedkommende instans *innen 48 timer* etter arrangementsdag (den dag det blir gitt beskjed til arrangør.)

13.3.3 Protestgebyret er for klubber/lag **kr 500,-** som må sendes sammen med protesten. For enkeltmedlemmer er gebyret **kr 100,-**.

13.3.4 Protestgebyret vedlegges protesten i form av krysset sjekk, eller innbetales med bankgiro. Ved personlig overlevering av protest kan protestgebyret også betales kontant mot kvittering.

13.4 Protestinstans

- 13.4.1 Gjelder protesten et forhold under et arrangement der det er oppnevnt jury, og turneringsleder har tatt en avgjørelse man er uenig i, skal protesten gå til juryen som avgjør saken, jf. § 10.7.
- 13.4.2 Gjelder protesten godkjent spill arrangert av klubber, avgjøres den av kretsstyret hvor spillet fant sted.
- 13.4.3 Gjelder protesten godkjent spill arrangert av krets/forbund, avgjøres den av Sanksjonsutvalget.
- 13.4.4 Gjelder protesten seriespill, kan den avgjøres av Seriekomiteen jf. § 5.2.4.

13.5 Behandling

- 13.5.1 En protest kan ikke tas opp til behandling før gebyret er innbetalt. Den blir å avvise når dette beløpet ikke er innkommet innen fristens utløp.
- 13.5.2 En protest kan ikke realitetsbehandles hvis den formelt ikke er i orden. Hvis vedkommende myndighet finner at de formelle mangler er av uvesentlig betydning, kan protesten likevel tas opp til behandling. Dog er bestemmelsene jf. §§ 13.2 og 13.3.2 ufravikelige.

13.6 Avgjørelse, ikke spilleberettigelse, ventetid m.m.

- 13.6.1 Følgende retningslinjer blir å legge til grunn for avgjørelsen av en protest:
- a) Deltar en spiller uten gyldig lisens i seriekamp, skal kampen regnes for tapt for den klubb som benyttet vedkommende spiller.
 - b) Har en klubb uten gyldig grunn overskredet ventetiden for en kamps begynnelse eller bevirket til at kampen ikke kunne bli spilt ferdig, skal kampen regnes for tapt for vedkommende klubb.

13.7 Begrunnelse, appelladgang

- 13.7.1 Avgjørelse av en protest skal begrunnes og meddeles partene i rekommandert brev eller på annen dokumenterbar måte.
- 13.7.2 Samtidig skal det opplyses om rett appellinstans og frist for appell.

13.8 Appeller og behandling av appeller

- 13.8.1 De berørte parter kan appellere en avgjørelse jf. § 13.9.

13.9 Appellinstans

- 13.9.1 Appell over en avgjørelse foretatt av en jury, kretsstyret, Sanksjonsutvalget eller Seriekomiteen jf. § 13.4, sendes Ankeutvalget som endelig avgjør saken.
- 13.9.2 Appell over Sanksjonsutvalgets avgjørelse som første instans jf. §§ 1.22.1 d og 5.2.4, skal sendes Ankeutvalget som siste instans.

13.10 Utferdigelse av appell

13.10.1 Appell fra *klubb/lag* underskrives av klubbens/lagets fungerende leder. Appell fra *enkeltmedlem* skal underskrives av medlemmet.

13.10.2 Appellen sendes Ankeutvalget rekommandert eller innleveres mot datert kvittering. Kopi av appellen må også sendes rekommandert til samtlige impliserte.

13.11 Appellfrister, gebyr

13.11.1 En appell må være innsendt *innen 14 dager* etter at meddelelsen om avgjørelsen er mottatt av de berørte parter.

13.11.2 Gebyret for behandling av alle appeller er **kr 500,-** som vedlegges appellen i form av krysset sjekk eller innbetaling med bankgiro.

13.12 Behandling, begrunnelse

13.12.1 En appell kan ikke tas opp til behandling *før* gebyret er betalt. Den blir å avvise hvis dette ikke foreligger innen fristens utløp.

13.12.2 En appell kan ikke realitetsbehandles hvis den ikke formelt er i orden.

13.12.3 Finner vedkommende instans at de foreliggende mangler er av uvesentlig betydning, kan appellen allikevel realitetsbehandles. Den myndighet som skal avgjøre appellen, kan innhente uttalelser fra sakens parter og vitner *innen 14 dager*. Disse plikter å avgi uttalelse *innen 3 dager*.

13.12.4 Avgjørelsen av en appell skal begrunnes og meddeles partene skriftlig.

13.13 Tilbakebetaling av gebyr

13.13.1 Blir en protest eller appell tatt til følge, skal gebyret tilbakebetales.

13.14 Endringer

13.14.1 Endringer i disse bestemmelser kan kun foretas på NBFs forbundsting med **2/3** flertall.